

รายงานการประชุม
สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๒๘

(สมัยสามัญ สมัยที่สอง)

วันอังคารที่ ๒๗ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๖๕

ฉบับสำนักงานพิมพ์

ครั้งที่ ๒๐ ถึง ครั้งที่ ๓๓ (สมัยสามัญ สมัยที่สอง) พ.ศ. ๒๕๖๕

สารบัญ

ครั้งที่ ๒๘/๒๔๗๕ (สามัญ) สมัยที่ ๒

๑. กระจุกถาม

- (๑) เรื่องถอดอากรค่ามา ของนายเจือ ศิริยาภัย ตามกระทรวงการคลัง ๑๓๕๕-๑๔๐๑
- (๒) เรื่อง ข้อมาทงสายจังหวัดมหาสารคาม ของพระยาสารคามคณาภิบาล ตามกระทรวงมหาดไทย ๑๔๐๑-๑๔๐๒
- (๓) เรื่องถนนในจังหวัดตรัง ของนาย จิ่ง จิ่งจิตร ตามกระทรวงมหาดไทย ๑๔๐๒-๑๔๐๓
- (๔) เรื่องอพยพและเรื่องท้าวการอำเภอ ของนายสมเทพ วิเศษสมบัติ ตาม กระทรวงมหาดไทย ๑๔๐๓-๑๔๐๔
- (๕) เรื่องจำกัดคนสูบบุหรี่ ของพระยาสารคามคณาภิบาล ตามกระทรวงการคลัง ๑๔๐๔

๒. ร่างพระราชบัญญัติขึ้นรายใต้บำรุงเทศบาล พุทธศักราช ๒๔๖๕ ๑๔๐๕-๑๔๔๒

๓. ประชานสภา ฯ หรือเรื่องเพิ่มเวลาประชุมในเวลากลางคืน ๑๔๔๓-๑๔๔๕

๔. ร่างพระราชบัญญัติเลิกเก็บภาษีต้นตาล โทณด พุทธศักราช ๒๔๗๕ ๑๔๔๖-๑๔๕๐

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
ครั้งที่ ๒๘/๒๕๓๕ (สามัญ) สมัยที่ ๒
วันอังคารที่ ๒๗ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๓๕
ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม
เริ่มประชุมเวลา ๑๕.๓๗ นาฬิกา

ประธานสภาฯ กล่าววา วันนมัสการมาประชุม ๑๓๐ วัน
เป็นองค์ประชุมแล้ว การต่อไปจะกระทำตาม ของนายเจ็ด ศรียาภย์ เรื่อง
ลดค่าภาษี

นายเจ็ด ศรียาภย์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดสงขลา กล่าววา ข้าพเจ้า
ขอตั้งกระทู้ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังวา ๑. เนื่องจาก
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ตอบกระทู้ถาม ของข้าพเจ้าเมื่อวันที่
๒๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๓๕ มีใจความตอนหนึ่งวา "พื้นที่ในอำเภอจะทอง
พระกับอำเภอระโนด ถ้าจะช่วยเหลือในการขุดปรุถนนก็จะสิ้นเปลืองเงินเป็น
จำนวนมากมาย ไม่คุ้มกับผลที่จะได้รับ และไม่เป็นการประกันว่าจะได้ผลดี
ทุกปี รัฐบาลจึงยังไม่ได้วางโครงการช่วยเหลืออย่างไร" นั้น รัฐบาลยอม
เห็นแล้วว่า การทำนาในท้องถิ่นได้ผลไม่แน่นอน และไม่ดำริที่จะช่วยเหลือ
ได้ในขณะนั้นแล้ว จึงขอถามว่ารัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังว่า ๑. การ
ทำนาของอำเภอระโนดและกิ่งอำเภอจะทองพระซึ่งต้องเสียอยู่ในเวลานี้ เป็น
ชนิดชนิดใด ซึ่งสูงกว่าตอนยุคนั้น ถ้าจะลดลงมาเก็บแบบเงินเดียวจะ
ได้หรือไม่ ถ้าไม่ได้เป็นเพราะเหตุใด ๒. เหตุที่รัฐบาลยกเงินอุดหนุน
ยกฐานะการเก็บเงินอากรค่านา ของอำเภอระโนด และกิ่งอำเภอ จะทอง พระจาก
เงินเบญจเป็นนาชนิดใด ชนิดนั้น กล่าววาประการใด

ขุนสมาหารหิตะคดี รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง กล่าว

ว่า กระทรวงการคลังขอตอบว่า ๑. การที่จะลดอัตราอากรค่านำในอำเภอ
 และกิ่งอำเภอทุกตำบล ลงมาเก็บเช่นเบญจเฉดทั้งหมดนั้น ไม่เป็นการสมควร
 เพราะผลแห่งการทำนา การคมนาคม และราคาซื้อขายแต่ละตำบลแตกต่างกัน
 ถ้าเก็บอัตราเดียวกัน ก็จะไม่เป็นความยุติธรรม ๒. เหตุยกขนาอ่างปรากฏ
 ความประสงค์เจอนและลดอัตราค่านำ และแก้ไขอัตราขนาอ่างในมณฑลนคร
 ศรีธรรมราชตั้งวันที่ ๑๒ ตุลาคม ร.ศ. ๑๒๘ กับประกาศยกเลิกเก็บเงินอากร
 ค่านำ อีชานาคูโค ในมณฑลนครศรีธรรมราช เปลี่ยนเก็บเป็นอัตราฟางดอย
 ตั้งวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ร.ศ. ๑๓๐ นั้นแล้ว

นายเจือ ศรีบางภัย ผู้แทนราษฎรจังหวัดสงขลา กล่าวว่า ข้าพเจ้า
 ตั้งใจว่าการที่จะเปลี่ยนแปลงไม่ได้ ด้วยเหตุการคมนาคมในตำบล
 เหล่านี้ยังไม่มีการคมนาคมอย่างไรที่รัฐบาลช่วยเหลือโดย ทงทางน้ำและทาง
 มก ข้าพเจ้าขอทราบว่ามีวิธีการอย่างไร การลดประต่านักไม่มี การ
 ลดการนักไม่ได้ช่วย

ขุนสมานหารหิตะคดี รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง กล่าว
 ว่า รัฐบาลได้เรียนมาแต่ก่อน ได้เรียนถึงเหตุการกล่าวขนาอ่างจะลดนำให้เขา
 ขนาอ่างไรนั้นจำเป็นจะต้องอาศัยการคมนาคมและอื่น ๆ เป็นการชักคัวอย่างและ
 เหตุการให้ชัดเจน หากจะจัดให้เป็นระดับเดียวกันได้ในท้องถิ่น รัฐบาล
 ได้กล่าวแต่ก่อนว่าไม่สามารถจะทำได้ เพราะข้อเท็จจริงแต่ละตำบลย่อมต่างกัน

นายเจือ ศรีบางภัย ผู้แทนราษฎรจังหวัดสงขลา กล่าวว่า ข้าพเจ้า
 ขอซักเป็นครั้งที่ ๒ ว่า ทางการคมนาคมรัฐบาลไม่ได้ช่วยเหลืออะไรโดย
 ทุนไม่มีเลย ทางน้ำรัฐบาลก็ไม่ได้ช่วยเหลืออะไรเลย อื่น ๆ ก็ไม่ได้ช่วยเหลือ
 เช่นแต่รัฐบาลจะโปรดเกล้าช่วยเหลือได้อย่างไรบ้างหรือไม่ เพราะเป็นการ
 จำเป็นจริง ๆ

ขุนสมานหารหิตะคดี รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง กล่าว
 ว่า เรื่องรายละเอียดการคำนวณอย่างไรนั้น เป็นเรื่องที่จะต้องสำรวจทำกัน

มากมาย ที่รัฐบาลกำหนดค่าของที่ดินจะสูงเกินไป ต้องการคมนาคม ค
ราคาซื้อขาย และผลประโยชน์อย่างประอบกัน แต่ในชนบทบางแห่ง
ได้สำรวจกันมาแต่เดิม

นายเจือ ศรีภักย์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดสงขลา กล่าววา เวลานี้
เหตุการณ์ย่อมเปลี่ยนแปลงไปตามลำดับ ที่คนยากเดือดร้อน ราคาที่ดิน การ
ซื้อขายที่ดิน เมื่อบริษัทรัฐบาลจะกรุณาไม่ได้ทีเดียวหรือ

ขุนสมาหารทิศคดี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง กล่าว
วา เกรงรัฐบาลได้คำนึงอยู่แล้ว แต่ตั้งใจว่าในปลายปี จะตั้งงบประมาณ
การสำรวจที่ดินอย่างละเอียดเพื่อปรับปรุงให้เหมาะสมกับท้องถิ่นเป็นแห่ง ๆ ไป

ประธานสภาฯ กล่าววา กระจุกตัวไปของพระยาสุรคามฯ เวล
ต่อมาทางจังหวัดมหาสารคาม

พระยาสุรคามภักดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดมหาสารคาม
กล่าววา ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยว่า ทาง
จังหวัดมหาสารคามผ่านอำเภอโกสุมพิสัยไปจังหวัดขอนแก่น เป็นทางที่
ได้สร้างถนนเพื่อประโยชน์ให้รถยนต์เดินไม่มารับสิ่งสิ่งกัน รถไฟได้สะดวก
แล้ว แต่คนได้ขาดรถดีไหมดังกับรถยนต์เดินไม่มารับสิ่งสิ่งไม่
ซึ่งการจะคิดถึงแรงคนทำงานทางบ้านและพุนดิน กับเงินค่าซ่อมและทำสะพานก็
เป็นเงินหลายหมื่นบาทหรือร่วมแสน จึงขอทราบวาเหตุไรรัฐบาลจึงปล่อยให้
ไม่บรรณะซ่อมแซมให้ทางสายหนึ่งใช้การได้ดีอย่างเต็ม เพราะทางสายนี้
เป็นทางที่กรมโยธาเทศบาลจังหวัดขอนแก่นเรียกกว่ากรมทหารอยู่ ได้เป็นผู้สำรวจ
เห็นชอบแล้ว

น.ต. หลวงธำรงนาวาสวัสดิ์ ร.ม. รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
มหาดไทย กล่าววา รัฐบาลขอตอบว่า ทางจังหวัดมหาสารคามผ่าน
อำเภอโกสุมพิสัยไปจังหวัดขอนแก่น เดิมจังหวัดทั้งสองได้สร้างถนนเป็นทางดิน

ก่อนได้สร้างรถไฟถึงกิ่งไผ่ เพื่อกีดต้อระหว่างสองจังหวัดในขณะนั้น ต่อมา
 เมื่อรถไฟเดินถึงกิ่งไผ่แล้ว ความต้องการในการขนส่งได้เปลี่ยนแปลง ทางการ
 จึงได้จัดสร้างทางสายมหาสารคาม-กิ่งไผ่ อันเป็นแนวทางที่ประโยชน์แก่
 ขนถ่ายมากกว่า และเนื่องด้วยเงินอนุญาตสำหรับก่อสร้างและบำรุงทางมี
 อยู่จำกัด จึงจะจัดการบำรุงทางทั้งสองสายที่ใกล้ชิดและเกือบขนานกันให้อยู่
 ในสภาพที่พร้อมกันไม่ได้ บัดนี้รัฐบาลได้จัดทำแผนแนวทางของประเทศ
 เพื่อทำการก่อสร้างภายในจำนวนเงิน ๑๕๓ ล้านบาทแล้ว อันมีทางจากกิ่งไผ่
 ไปมหาสารคามและมีทางจากขอนแก่นไปอำเภอลุดุม ซึ่งอาจรับใช้จุดทั้งสอง
 แห่งนี้ได้ โดยไม่จำเป็นต้องใช้แนวทางจากมหาสารคาม - อำเภอลุดุม -
 ขอนแก่น

ประธานสภา ฯ กล่าวว่า กระจุกต่อไปของนายจิ่ง ฯ เรื่องถนนใน
 จังหวัดศรีสะเกษ

นายจิ่ง จิ่งจิตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดศรีสะเกษ กล่าวว่า ข้าพเจ้าขอ
 ตั้งกระทู้ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยดังต่อไปนี้ เวลานี้ถนนใน
 จังหวัดศรีสะเกษอยู่ใตงบประมาณ ๓๐ ล้านบาททุกสาย แทนที่จะมีสภาพดีขึ้น
 ตามคำรับรองของรัฐบาลกลับเลวลงกว่าเดิม โดยมีโคลนตมและหลุมบ่อ
 มากจน ขอบถนนเป็นการคั่งงอเพราะเหตุใดจึงกลับเป็นการตรงกันข้ามเช่น
 น.ศ. หลวงธำรงนาวาสวัสดิ์ ร.น. รัฐมนตรีว่าการกระทรวง

มหาดไทย กล่าวว่า รัฐบาลขอตอบว่า ทางหลวงในจังหวัดศรีสะเกษ
 มหาดไทยอำนวยความสะดวกการบำรุงหรือจัดการก่อสร้างอยู่เวลานี้ สภาพดีขึ้น
 กว่าเดิม แต่ตามกระทู้ถามที่ว่าเลวลงโดยมีโคลนตมและหลุมบ่อมากจน
 ไม่ทราบว่าจะหมายความว่าความถ่วงสายไหนและตอนใด จึงไม่สามารถตอบให้
 เฉพาะแน่นอนได้ แต่ถ้าจะหมายความว่าโดยทั่วไปแล้ว ก็เป็นธรรมดา
 อยู่เอง ในฤดูฝนซึ่งย่อมจะมีบางตอนที่มีโคลนตมมีหลุมบ่อบ้าง แต่เมื่อถึง
 หน้าแล้งแล้วก็บำรุงกันครั้งหนึ่ง เราทำดังนี้เสมอ

นางจิ่ง จิ่งจิตรี ผู้แทนราษฎรจังหวัดศรีสะเกษ กล่าวว่า ตามความ
ตั้งเกิดของข้าพเจ้าเห็นว่ามีเงิน ๓๐ ล้านบาทที่รัฐบาลรับไปนั้น ไม่ได้นำออกใช้
เลย ใช้หรือไม่ เพราะเหตุว่าเงิน ๓๐ ล้านบาทนั้นเป็นเงินบำรุงทางทุกสาย ไม่ได้
อยู่ในความบำรุงของจังหวัด เงินที่รัฐบาลได้ไปนั้น ไม่ได้นำออกใช้เพราะ
เหตุใด

น.ต. หลวงธำรงนาวาสวัสดิ์ ร.น. รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
มหาดไทย กล่าวว่า เงิน ๓๐ ล้านบาทนั้น ใช้ทำถนนสายใดบ้าง เราได้เคย
อภิปรายกันอย่างละเอียดมาก่อนที่จะผ่านพระราชบัญญัติฉบับนั้น แต่ถ้าจะ
หมายความว่าถนนทุกสายในจังหวัดศรีสะเกษจะทำภายใน ๕ ปีนี้แล้ว ก็ไม่เป็น
การถูกต้อง แต่ถ้าหมายความว่าถนนทุกสาย ของจังหวัดศรีสะเกษจะทำภายใน
เวลา ๕ ปีนี้แล้ว เป็นการถูกต้อง

ประธานสภาฯ กล่าวว่า กระทั่งข้อไปของนายแทน วิเศษสมบัติ
เรื่องทบกและทวการอำเภอ

นายแทน วิเศษสมบัติ ผู้แทนราษฎรจังหวัดปัตตานี กล่าวว่า
ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยดังต่อไปนี้
ว่าการอำเภอปะนาเระ ทว่าการอำเภอยาม ทว่าการอำเภอตยง ทพกนาย
อำเภอมายอ และทพกนายอำเภอยาม สร้างไว้ช้านานเก่าแก่มากกว่าครึ่ง
ศตวรรษต้องซ่อมแซมค่าเงินเดิมช นากลวิอันคราย ทั้งไม่สัมฤทธิ์และ
ค่าหนึ่ง กระนั้นขอถามว่ารัฐบาลจะเจียดเงินรายหนึ่งรายใดให้ปลูกสร้าง
ขึ้นใหม่จะได้หรือไม่

น.ต. หลวงธำรงนาวาสวัสดิ์ ร.น. รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
มหาดไทย กล่าวว่า รัฐบาลขอตอบว่า ทว่าการอำเภอปะนาเระ กระทรวง
มหาดไทยได้ตั้งจ่ายเงินให้ ๖,๐๐๐ บาท เวลานี้จังหวัดกำลังดำเนินการปลูก
สร้างอยู่แล้ว ส่วนทว่าการอำเภอยาม และทว่าการ อำเภอตยงกับทพกนาย
อำเภอมายอนั้น ทางจังหวัดได้ขอเงินเพื่อก่อสร้างมาแล้ว ยังอยู่ในระหว่าง

ประธานสภา ฯ กล่าววา กระทั่งไปของนายสนิท ฯ เองเงิน
รางวัลครบประมาณ ทางรัฐบาลบอกวายังไม่พร้อมที่จะตอบ แต่ออกกระตุ
อกยอนหนังสือของขุนครุการ ฯ ก็ยังไม่พร้อมที่จะตอบเหมือนกัน วาระต่อไป
ร่างพระราชบัญญัติบันรายได้บำรุงเทศบาล พุทธศักราช ๒๔๗๘ ของรัฐบาล

พระยาไชยยศสมบัติ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง กล่าววา
รัฐบาลขอเสนอร่างพระราชบัญญัติบันรายได้บำรุงเทศบาล พุทธศักราช ๒๔๗๘
มีเหตุการดังนี้ เพื่อบนรายได้ให้แก่เทศบาล เหตุผล ในการที่จะบันรายได้
ให้แก่เทศบาลนี้ ข้าพเจ้าขอกล่าวเพื่อเป็นการพิจารณาของสภา ฯ นคือไปดังนี้
แต่ก่อนที่จะกล่าวถึงขอเท็จจริงซึ่งจะมอຍนุน ข้าพเจ้าขอกล่าวถึงวิธีการเงิน
ของเทศบาลเล็กน้อย เพื่อเป็นทางเข้าใจว่าเหตุใดรัฐบาลจึงได้เสนอพระราช-
บัญญัติบันรายได้ให้แก่เทศบาลมาในรูปนี้ อันการปกครองโดยวิธีเทศบาลนั้น
ในโตกนได้เริ่มขยายตัวแพร่หลาย เกือบอยู่ในอาณามาในระหว่าง ๓๐-๕๐
ปีเอง ก่อนนั้นเป็นรูปเล็ก ๆ อยู่ แต่การปกครองโดยวิธีเทศบาลนั้น
ในต่างประเทศโดยมาก กำเนิดจากท้องถิ่นเอง ไม่ใช่รัฐบาลกลางเป็นผู้
บังคับให้เกิดเทศบาลขึ้น แต่ภายหลังเมื่อเกิดมหาสงครามแล้วความ การ
เทศบาลได้ขยายตัวไปมาก ทั้งนี้เหตุผลมอຍว่าผู้อยู่ในท้องถิ่นพยายาม
ที่จะทำนบำรุงท้องถิ่นของตน ให้หนักไปในทางศึกษาและอนามัยเป็นส่วนใหญ่
อันรายได้ที่จะได้มาในการที่จะบำรุงเหตุ ๒ ประการ นั้นคือได้มาจากภาษีหรือ
มาจากรัฐบาลอุดหนุน อันกิจการของเทศบาลนั้นแบ่งออกเป็นส่วนใหญ่ ๆ ได้
๒ ส่วน คือการบำรุงในส่วนรวม และการบำรุงในส่วนท้องถิ่น ส่วนรวมนั้น
ได้แก่การตำรวจ การศึกษาช่วยเหลือประชาชน การบำรุงรักษากำดังของ
แผ่นดิน ในการนี้รัฐบาลก็เห็นว่าจำเป็นจะต้องคอยควบคุมให้มั่นคงภาพพอ
สมควร ด้วยเหตุนี้รัฐบาลอาจจะให้เงินอุดหนุนหรือช่วยเหลือหรือจัดทำเสียเอง
ก็ได้ในบางกรณี ในส่วนการบำรุงท้องถิ่นนั้น โดยปรกคคของค่านึงถึง

ประโยชน์ที่จะให้แก่ประชาชนยิ่งกว่าในการที่จะจัดการบำรุงในส่วนนั้น ๆ ด้วย
 เหตุฉะนี้ในการบำรุงส่วนรวมนั้น ย่อมเก็บเงินโดยทางภาษอากรมาเพื่อบำรุง
 ในส่วนท้องถิ่นนั้นจะหารายได้ในทางอื่น ๆ อันมีผลประโยชน์พอสมควร
 มาตอบแทนในการบำรุงโดยปรกติ ภาษอากรหรือจังกอบซึ่งเป็นภาษาที่เรา
 เรียกกันอยู่นั้น โดยมากได้มาจากที่ดินหรือตึกเรือนโรง และบางทีก็เก็บ
 โดยวิธีอื่น แต่มิหนักสำคัญอยู่ว่า การจัดเก็บภาษเหล่านี้จะไม่ทำให้กระทบ
 กระเทือนถึงภาษของรัฐชาติ หรือกิจการค้าหรืออาจจะเป็นทางที่จะหลบ
 หลงได้ง่าย ด้วยเหตุฉะนี้จะเห็นได้ว่าภาษบางอย่างซึ่งต่างประเทศได้นิยม
 ให้เทศบาตเป็นผู้เก็บ ในการเก็บเหล่านี้มิใช่โดยวิธี คือให้เทศบาตเก็บเสียเอง
 หรือคิดเป็นส่วนหนึ่งของภาษอากรที่รัฐบาลจัดเก็บแบ่งให้เป็นแอดคิชั่นนัลหรือ
 อย่างอื่น การเก็บภาษอากรนั้นในท้องถิ่นต่าง ๆ ย่อมต่างกันมาก เพราะเหตุว่า
 ความมั่งคั่งร่ำรวยในท้องถิ่นหนึ่ง ๆ ย่อมต่างกัน เพราะฉะนั้นถ้าจัดเก็บภาษ
 อากรอย่างเดี๋ยวดังกล่าว การที่จะทำบางท้องถิ่นให้เจริญก็ทำไม่ได้ จึง
 ต้องมีเงินช่วยเหลือจากรัฐบาลกลาง นี่เป็นหลักการสำคัญ นอกจากนั้นมียุติว่า
 ความต้องการของท้องถิ่นเหล่านั้นย่อมจะต่างกัน โดยเหตุว่าบางท้องถิ่นย่อม
 มีสภาพเหมาะที่จะจัดด้วยราคาอื่นก็ได้ บางท้องถิ่นก็มีลักษณะแตกต่าง
 ออกไป ซึ่งในการจัดการเหล่านี้ย่อมจะพึง สมมติว่าในการจัดถ่ายเท
 เป็นต้น ในภูมิภาคที่ค้าหรือเสื่อมอภิบรแล็บของนาทะเลย่อมจะยากกว่าใน
 ภูมิภาคซึ่งเป็นภูเขาและมีถ้ำธาร นอกจากนั้นในการจัดการเทศบาตย่อม
 แลดูแต่สมรรถภาพของเจ้าหน้าที่จะบริหาร ในบางแห่งเจ้าหน้าที่บริหารย่อม
 จะพึงเพื่อยุติไม่หนักถึงรายได้ของตน ง่ายไปเท่าที่แต่เห็นควรเท่านั้น โดยเหตุนี้
 ได้เกิดเรื่องขึ้นในประเทศอังกฤษ กล่าวคือได้จัดเก็บภาษอากรในจำนวน
 ซึ่งราษฎรในท้องถิ่นนั้นไม่สามารถจะเสียได้ ในที่สุดรัฐบาลก็ต้องเข้าจัดการ
 เทศบาตในท้องถิ่นเอง นั่นเป็นหลักการใหญ่ ๆ ในการจัดบำรุงเทศบาต ส่วน
 ของเราได้เริ่มมีพระราชบัญญัติสถาปนาเมื่อปี ๑๙๒๗ คือประมาณ ๓๐ ปีมา

๕๕ ภาษโรงเรือน ๘๖๐,๘๕๐ บาท ภาษโรงร้าน ๓๘๐,๓๕๐ บาท ภาษรถยนต์
 ต่อมควาให้ ๕๐ เปอร์เซนต์ ๖๐๓,๗๓๓ บาท เงินราชการให้เพียง ๕๐ เปอร์เซนต์
 ก่อนเป็นเงิน ๓,๕๘๕,๒๖๘ บาท ค่าอาชญาบัตรฆ่าตัว ๒,๘๘๘,๓๘๓ บาท
 รวมยอดทั้งสิ้น ๖,๓๒๗,๕๕๘ บาท ทั้งนี้ใช้จำนวนเงินเล็กน้อย แต่ปัญหา
 มีอยู่ว่าเทศบาลคงจะไม่ได้มีอาณาเขตครอบทั่วพระราชอาณาจักร คงจะเป็น
 หย่อม ๆ เพราะฉะนั้นจำนวนเงินเหล่านี้คงจะไม่ได้รับไปทั้งหมด เมื่อได้มอบ
 รายได้ไปแล้วจะพยายามคำนวณเงินดูว่า จะมีรายจ่ายได้บ้างที่เทศบาลจะรับไป
 ได้ รายจ่ายเหล่านี้เกี่ยวกับบำรุงท้องถิ่นต่าง ๆ นอกจากนั้น การบำรุง
 ของถนนหนทางงบประมาณแยกไว้ต่างหากเป็นเงินตั้งเดิมเทศบาล แต่ว่าเงิน
 เหล่านี้มาใช้จ่ายบางประเภทด้วย และเงินนี้ไดตั้งไว้ในปี พ.ศ. ๒๔๕๗ ตาม
 งบประมาณเป็นเงิน ๖๘๕,๗๕๐ บาท พ.ศ. ๒๔๗๘ เป็นเงิน ๖๕๒,๓๖๐ บาท
 พ.ศ. ๒๔๗๙ เป็นเงิน ๗๓๕,๐๖๖ บาท เพราะฉะนั้น แม้จะรับเงินจำนวนไป
 ก็ตาม คงไม่เต็มตามจำนวนที่กำหนด เพราะเหตุว่ามีรายจ่ายของสภากลางหวัด
 รวมอยู่ด้วย แต่การที่เทศบาลจะรับงานไปจัดการนั้นยอมมีรายจ่ายประเภท
 อื่น ซึ่งในขณะนั้นยังคำนวณไม่ได้ว่าจะเป็นประเภทใด ด้วยเหตุนี้รัฐบาลจึงได้
 เสนอพระราชบัญญัติขึ้นมาซึ่งสภาฯ เพื่อจะได้พิจารณา และหวังว่าจะรับ
 หลักการต่อไป

หลวงนรินทร์ประสาตร์เวช ผู้แทนราษฎรจังหวัดจันทบุรี กล่าว
 ขาพเจ้าเห็นว่าพระราชบัญญัติเงินรายได้ให้แก่เทศบาล มีประโยชน์แก่
 เทศบาลมาก ขาพเจ้าเป็นห่วงอยู่นานแล้วสำหรับเทศบาล เพราะว่าตั้งแต่
 เราได้ประกาศตั้งเทศบาลตามท้องทั่วไปนั้น ขาพเจ้าสังเกตดูฐานะของ
 เทศบาลที่ประกาศนั้นไม่ผิดแผกกับเมื่อครั้งยังเป็นตำบล เพราะว่ามีได้
 เพิ่มคนเพิ่มเงินอะไรเลย คนก็มีอยู่แล้ว เงินก็ไม่พอใช้ ท้องที่บางแห่งเกือบ
 ไม่มีเงินเหลือสำหรับใช้จ่ายในการเทศบาลเลย เช่นบางแห่งมีเพียง ๓๒ บาท

เท่านั้น เพราะฉะนั้นเมื่อรัฐบาลได้ทราบอันผลประโยชน์ให้แก่เทศบาล
เช่น เทศบาลก็จะได้อำนาจไปเต็มตามพระราชบัญญัติจัดระเบียบเทศบาล
ความสำคัญก็ย่อมจะมีแก่ประชาชน เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าไม่เห็นมีปัญหา
อย่างไรที่สภาฯ จะไม่รับหลักการ

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี กล่าว
ว่า พระราชบัญญัติฉบับนี้ ได้มีความประสงค์เป็นอันมากที่จะ
ให้ออกมา แต่ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการที่รัฐบาลได้เสนอพระราชบัญญัตินี้
มาในขณะนี้ เป็นเหตุให้ข้าพเจ้ารู้สึกว่ายังไม่สมควรจะรับหลักการ ที่
ข้าพเจ้ากล่าวเช่นนี้ เหตุผลคือข้าพเจ้าไม่ได้กล่าวไปในทางที่ว่าเราไม่ควร
พระราชบัญญัติฉบับนี้ แต่ขอให้ฟังเหตุผลของข้าพเจ้าคือไป พระราช
บัญญัติจัดระเบียบเทศบาลที่เราได้ประกาศใช้ไปนั้น เรามีความมุ่งหมายที่จะ
ให้การปกครองท้องถิ่นได้มีสัมฤทธิ์ผลยิ่งขึ้น แต่การปกครองท้องถิ่น
จะมีสัมฤทธิ์ผลเพียงเช่นนั้นก็จะต้องอาศัยเงินรายได้ที่จะมาบำรุงเทศบาลเป็น
แห่งๆ ไป เพื่อที่จะให้เทศบาลนั้นรายได้บำรุงตัวเอง แต่สภาฯ นี้ได้
คอยมาเป็นเวลานานแต่ก็มิได้รับร่างพระราชบัญญัติ ก่อนที่พระราช
บัญญัติจัดระเบียบเทศบาล ออกมานั้น ก็รู้สึกว่ารัฐบาลได้ดำริในพระราช
บัญญัติ น้อยเป็นอันมาก แต่ครั้นแล้วภายหลังจึงมีมาจนบัดนี้ เมื่อได้เสนอ
พระราชบัญญัติ มาเช่นนี้แล้ว ข้าพเจ้าเห็นว่าพระราชบัญญัติ น้อยมีข้อ
บกพร่องอยู่เป็นอันมาก ซึ่งเราอาจจะปรับปรุงแก้ไขให้เป็นประโยชน์
แก่เทศบาลยิ่งขึ้นต่อไป พระราชบัญญัติ น้อยมีหลายประการที่ควร
จะต้องปรับปรุงแก้ไข แต่เมื่อเรามองเห็นว่าพระราชบัญญัติ น้อย
เล็กน้อยเท่านั้น ผลที่ได้ก็คงจะไม่คุ้ม พระราชบัญญัติ น้อยที่ออก
ในทำนองนี้ ที่ว่าพระราชบัญญัติ น้อยมีเหตุผลอยู่หลายประการ
คือมีบางประการที่รัฐบาลควรจะสนับสนุนให้แก่เทศบาล เป็นต้นว่าข้า

หรือผลประโยชน์อื่น ๆ ซึ่งเนื่องมาจากอสังหาริมทรัพย์ของรัฐบาลในเขต
 เทศบาลนครจะตองเป็นของเทศบาล หรือภาษาอย่างอื่น เป็นต้นว่าภาษา
 ภาษาส่วน กับภาษาที่อยู่ในกรมตำรวจตามคดี เหล่านี้ เราควรจะได้บัญญัติ
 ไว้ให้รัฐบาลรับให้แก่เทศบาล และนอกจากนี้ยังมีหลักการ ออกอย่างหนึ่งซึ่ง
 ชาวเราคิดว่าควรที่เราจะเอาอะไรนั้น ขอให้เอาให้ดี ขยายเอาแต่เพียงครึ่ง ๆ
 กลาง ๆ คือพระราชบัญญัติที่เกี่ยวกับการเงิน ย่อมเป็นของแน่นอนว่าถ้ามาอีก
 ไม่มัตถุที่จะเสนอได้ในสภา ฯ นี้ ก็เมื่อพระราชบัญญัตินี้ได้คลอดออกไป
 อย่างใดแล้ว เราก็ไม่มีโอกาสแก้ไขอย่างไรเลย นอกจากจะคอยให้รัฐบาล
 ส่งหรือแก้ไขมา เราจึงจะมีโอกาสทำได้ ก็เมื่อเราว่าสภาพระราชบัญญัติ
 มีข้อบกพร่องอยู่แล้ว ก็ควรจะให้สภา ฯ นี้ได้มีโอกาสพิจารณาพระราช
 บัญญัตินี้ด้วยความรอบคอบต่อไป นอกจากนั้นเรายังมีเงินบางประเภทซึ่ง
 จะเรียกว่าเป็นภาษหรือเงินอุดหนุนภาษก็ได้ ที่เรียกได้ทั้ง ๒ ทางนี้เพราะ
 เหตุความกิจการของเทศบาลบางประการ ซึ่งรัฐบาลจำเป็นต้องรับเงินได้ให้แก่
 เทศบาลเพื่อที่จะให้เทศบาลมาดำรงทรัพย์ในการที่จะบำรุงกิจการเหล่านั้น ทว่า
 เป็นการรับภาษนั้น เพราะว่ากิจการเหล่านั้นได้บังคับไว้ว่ารัฐบาลจะต้อง
 รับเงินได้ให้พอที่เทศบาลจะมีกำลังในการที่จะบำรุงเทศบาล แต่ถ้าเราจะเรียก
 เงินอุดหนุนเงินอุดหนุนแล้วก็ได้เหมือนกัน เพราะว่าเราไม่ได้จำกัดภาษอย่างใด
 ว่าควรแบ่งรับให้ แต่ถ้าเราจะใช้เวลาในการแปรญัตติเพิ่มภาษประการ
 อื่น ๆ หรือวิธีการอย่างอื่นลงไปนั้น สภา ฯ นี้ก็คงไม่มีเวลาที่จะพิจารณาได้
 อีกประการหนึ่งหลักการของพระราชบัญญัตินี้ แม้รัฐบาลได้ออกพระราช
 บัญญัติไปแล้ว ผลที่จะได้เรายังไม่เต็มที่ คือพระราชบัญญัตินี้เดิมขอ
 ผู้พิมพ์ไว้ในมาตรา ๓๐ มาตรา ๓๐ นั้นว่า "การโอนหรือรับรายได้
 ประเภทใด ให้เทศบาลใด ตามความในมาตรา ๖-๘ และ ๙ นั้น ให้
 ผลต่อเมื่อได้ตราพระราชกฤษฎีกาออกซึ่ง" ก็เมื่อเป็นเช่นนั้นแล้วเราจะเห็น
 ว่าภาษาที่เทศบาลใด อยู่ในปัจจุบันนี้ก็คือ ภาษา โรงเรียน และโรงงาน แต่มี

๓๕๓๓
 ขาญบัตรฆ่าสัตว์ในบางเทศบาด เช่นเทศบางภูเกศและเชียงใหม่ ที่ได้รับ
 ขาญบัตรฆ่าสัตว์อยู่ด้วย เช่นนั้นก็ไม่มีความผิด แต่ถ้าในบางเทศบาดที่
 ขาญบัตรฆ่าสัตว์หรือผลประโยชน์อย่างอื่นเนื่องมาจากการฆ่าสัตว์ในเทศ
 เทศบาดอื่น ๆ นั้นไม่มี แต่เมื่อเราได้มาฆมอดไว้ในมาตรา ๓๐ ว่าการโอน
 ขาญบัตรในมาตรา ๖ นั้น จะมผลต่อเมื่อออกพระราชกฤษฎีกา ข้าพเจ้า
 ก็ยังเชื่อว่าการโอนขาญบัตรฆ่าสัตว์เช่นนั้นยังจะเป็นไปไม่ได้จนกว่ารัฐบาล
 จะได้เตรียมพร้อม อีกประการหนึ่งถ้าแม้ว่าเราจะได้อำนาจเงินตามที่
 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังว่าเป็นเงินที่ระบุให้ถึง ๖ ล้าน บาทนั้น
 ความจริงไม่ถึงยอกนั้น เพราะรัฐบาลได้อำนาจเงิน ๖ ล้านนั้นจากยอดของ
 ประเภท แต่ภาษีโรงเรือนและภาษีโรงงานนั้นยังไม่ถึงตามบาท ดังที่รัฐบาล
 เสนอมาหรือภาษาราชการที่ตั้งมาเป็นหนึ่งในห้าของยอดงบประมาณรายได้
 ในเรื่องราชการตลอดปีนั้น เรากรออยู่แต่ที่เทศบาดเดียวรวมอยู่แต่เพียง
 ๔๐-๕๐ แห่งเท่านั้น จำนวนพลเมืองในเทศเทศบาดนั้นยังไม่ถึงหนึ่งในสิบ
 เพราะฉะนั้น ภาษาราชการในเทศเทศบาดคงจะลดลงจากจำนวนหนึ่งตามห้า
 ล้านบาท นั้นเป็นจำนวนไม่น้อยกว่า ๕๐ เท่า หรือขาญบัตรฆ่าสัตว์ก็
 เช่นเดียวกัน ยอดที่คำนวณได้อำนาจเงินยอดของประเภท แต่ว่าเทศบาดนั้น
 รวมอยู่จังหวัดละหน่วย เพราะฉะนั้นขาญบัตรฆ่าสัตว์จะต้องลดลงกว่า
 เป็นอันมาก ข้าพเจ้ามีความข้องใจในหลักนี้เป็นอันมาก โดยถือว่าถ้า ๑ น
 จะรับอะไรซึ่งถือว่าเป็นสิ่งผูกมัดเราแล้ว เราควรจะได้พิจารณาอย่างรอบคอบ
 แต่หลักการของพระราชบัญญัตินี้โดยวางไว้อย่างกว้าง ๆ ว่าจะเป็นเงินรายได้ให้
 แก่เทศบาดเช่นนี้ก็ดี สันนิษฐานว่าสมควรได้ภาษีอย่างหนึ่งอย่างใดลงไป
 ตามความคิดความเห็นของคนได้ แต่การกระทำนั้นเรากรออยู่แต่ว่าเป็นการ
 กระทำนั้น ซึ่งเป็นอยู่ในปัจจุบันนี้เราไม่สามารถจะทำได้ และข้าพเจ้าเชื่อว่า
 ในชั้นกรรมาธิการก็คงจะได้ส่งพระราชบัญญัตินี้เข้ามาในคณะตุลาการของการ
 ประชุม เมื่อเช่นนั้นก็ไม่โอกาสที่จะอภิปรายสนับสนุนคำแปรญัตตินั้นได้

ข้าพเจ้าคิดว่า เราควรขอพระราชบัญญัติกันไปไว้ในสมัยประชุมวิสามัญ
ประการหนึ่ง อีกประการหนึ่ง เทศบาลที่รัฐบาลจัดตั้งอยู่นั้นรัฐบาลจะให้
ความรับผิดชอบในการเทศบาลนั้นสมควรภาพยงชน ก็เมื่อเราได้ระงับการ
บัญชาซึ่งเราได้ระงับมา ๓-๔ ปีแล้วนั้น รอไว้พิจารณาให้รอบคอบเพื่อ
พิจารณา ในปลายปีนั้นจะดีกว่าที่เราจะออกไปโดยไม่ได้พิจารณาอย่าง
รอบคอบ

ขุนวรสิทธิ์ คุรุณเวทย์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย กล่าว
ข้าพเจ้าคิดว่าทางฝ่ายรัฐบาลจะจัดตั้งจังหวัดต่าง ๆ บางจังหวัดที่อารายได้
จากภาษาอักษรนั้นเกือบจะว่าไม่ตามนั้น มีเพียงเล็กน้อยเท่านั้น เช่นจังหวัด
หนองคายเป็นต้น เรามีภาษาแต่อาชญาบัตรมาตั้งตัวเท่านั้น ภาษาโรงเรียนและ
อื่น ๆ ไม่มี ยังมีอักษรขลุ่ยการเท่านั้น ก็เราเข้าใจกันอยู่แต่ไม่ใช่หรือว่า
เมื่อเรามีเทศบาลนั้นแล้วไม่มีเงินใช้จ่ายในการนั้น เทศบาลนั้นจะเจริญขึ้นได้
ด้วยประการใด ก็เมื่อเช่นนั้น ทำไมรัฐบาลจึงไม่ดำริว่าถ้าหากจังหวัดใดมี
เงินรายได้จากเงินแผ่นดินไม่เป็นการเพียงพอ เพราะว่าในท้องถิ่นนั้นไม่ได้ใช้
พระราชบัญญัติบางอย่าง เช่นพระราชบัญญัติภาษาโรงเรียน ภาษาโรงเรียน
เช่นนี้ รัฐบาลค้ำหรือเปล่าวรัฐบาลจะให้อะไรเขาไปจัดการ หรือจะให้
เทศบาลน้อยเท่านั้น เพราะฉะนั้นคิดว่ารัฐบาลควรนำค้ำนี้ไป ถ้าหากว่าจังหวัด
เหล่านั้นมีเพียงเช่นนั้นแล้ว ก็น่าจะรับเงินรายได้ซึ่งเป็นเงินส่วนกลางที่รัฐบาล
ใช้จ่ายนั้นไปให้บ้าง แต่ไม่ปรากฏในนี้เลย นอกจากเป็นภาษาอักษรท้องถิ่น ก็
เมื่อเป็นเช่นนั้นแล้ว ถ้าหากว่ารัฐบาลไม่ได้ดำเนินการ อย่างที่ข้าพเจ้า
กราบเรียนแล้ว เทศบาลเหล่านั้นก็ไม่สามารถจะดำเนินการได้ตามพระราช
บัญญัตินั้น ขอนไม่ปรากฏในคำแถลงการณ์ของฝ่ายรัฐบาล ทั้งไม่ปรากฏ
ในพระราชบัญญัติด้วย ทั้งนี้ถ้าหากว่ารัฐบาลจะแถลงถึงว่าถ้าเช่นนั้น เราก็
ควรจะประกาศใช้ภาษาอย่างอื่น ๆ ด้วยในท้องถิ่นเช่นนั้น ไม่ควรจะนิ่งนอน

ใจเสีย เพราะเหตุที่เราควรจะได้เงินมาใช้บำรุงในเทศบาล จึงขอร้องว่าเรา
 อาจประกาศใช้ได้ แต่ถ้าหากว่าท้องถิ่นนั้นสมควรจะประกาศ เพราะ
 ราษฎรมีความสามารถจะเสียได้ แล้วเราก็ประกาศใช้ เช่นเราจะประกาศ
 เก็บภาษี โรงงานหรือภาษี โรงเรือนเป็นต้น ถ้าความสามารถในท้องถิ่น
 เทศบาลนั้นสามารถจะเสียได้แล้ว เราก็อาจจะประกาศใช้ได้ แต่ถ้าหากว่า
 บางท้องถิ่นเมื่อประกาศลงไปแล้วราษฎรไม่สามารถจะเสียให้ได้ เราประกาศ
 ลงไปแล้วก็เท่ากับว่าเราจัดการเทศบาลเป็นการเดือดร้อนแก่ราษฎร ในที่สุด
 รัฐบาลก็ต้องเข้าไปจัดการเอง เมื่อรัฐบาลจัดการเองแล้ว รัฐบาลไม่แบ่ง
 มีเงินส่วนกลางไปใช้จ่าย รัฐบาลจะไปประกาศใช้กฎหมายภาษ้อากรชนใน
 ท้องถิ่นเช่นนั้นหรือจังหวัดเช่นนั้น ก็แปลว่ารัฐบาลจะทำความเดือดร้อนให้
 เขาโดยตรงเหมือนกัน เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าใคร่จะทราบว่ารัฐบาลจะได้อำนาจ
 ประการใดหรือไม่ ถ้าแม้ว่ารัฐบาลไม่ได้ดำเนินการใดแล้ว ข้าพเจ้าใคร่
 จะให้รัฐบาลดำริถึงจังหวัดเหล่านั้นเสีย ก่อนที่จะรับเหตุการณ์แห่งพระราช
 บัญญัติฉบับนี้

ขุนรักษาราชการ ผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงใหม่ กล่าวว่า ข้าพเจ้า
 ขอรับรองและสนับสนุนข้อความบางข้อของท่านที่แทนขอรับ ในการที่ว่า ถ้า
 เราออกพระราชบัญญัติไปโดยความรีบเร่งและโดยด่วนแล้ว เราจะเสียใจ
 เป็นแน่แท้ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับจังหวัดเชียงใหม่ ข้าพเจ้าเห็นเหตุผล
 ดันับสนุนมากทีเดียว ก่อนอื่นข้าพเจ้าขอกราบเรียนให้สภาฯ นทราบ ว่า เวลา
 ที่ยังเป็นที่สภาภิบาลอยู่นั้น เรามีหน้าที่อย่างไร คือพระราชบัญญัติจัดการ
 ศึกษามณฑลเมือง ร.ศ. ๓๒๗ มีหน้าที่ ๓ อย่างคือ ๑. รักษาความดี
 ในท้องที่ ๒. บำรุงกันและรักษาความสะอาดในท้องที่ ๓. บำรุงและรักษา
 ทางไปมาในท้องที่ มี ๓ อย่างที่หน้าที่ของเราจะต้องทำ เมื่อเวลาเปิดย
 ศึกษามณฑลเป็นเทศบาล เพียงแต่เป็นเทศบาลตำบลเท่านั้น ยังมีหน้าที่ถึง ๘ อย่าง
 เทศบาลเมือง ๑๕ อย่าง เทศบาลนคร ๑๘ อย่าง ถ้าจะอ่านให้ท่านฟังก็มี

อยู่ในพระราชบัญญัติจัดการเทศบาลอยู่แล้ว ซึ่งท่านทั้งหลายก็ได้ผ่านมาแล้ว
 เพราะฉะนั้นไม่จำเป็นจะต้องอ่านก็ได้ แต่ขอให้เทียบดูเถิดว่า งานแคกกอนท์
 เคยทวนหม้อชงนมตเพียง ๓ อย่าง แต่เคยทวนกลายเป็นเทศบาลแล้วงานกตายเป็น
 เป็น ๑๔ อย่างไป แต่เมื่อพูดถึงเรื่องเงิน โดยเฉพาะอย่างยิ่งของเชียงใหม่
 เวลาที่เป็นผู้ว่าราชการมาอยู่แต่ละที่ก็ได้รับอุปถัมภ์ เราได้รับภาษา โรงงานเคมเมต
 เคมีหน่วยและเราเก็บอยู่แถว อาชญาบัตรฆ่าสัตว์เราก็ก่อนอยู่แถวเคมเมต
 เคมีหน่วย ไม่ต้องรอกฎกระทรวงอะไร ไม่ต้องพูดถึงก็ได้ เพราะว่าท่านก็จะ
 ให้เคมเมตเหมือนกัน ทนมาถึงค่าทะเบียนรถและรถยนต์และเกวียนอะไรต่าง ๆ
 เหล่านี้ เราได้เงินจากกรมโยธาเทศบาลมีระหมื่นห้าพัน แต่ในนี้จะให้ภาษ
 รถยนต์แต่เพียง ๕๐ เปอร์เซ็นต์ของทะเบียนรถยนต์จริง ท่านอาจจะให้ ๑๐๐
 เปอร์เซ็นต์ก็ได้ แต่เขาเถิด สันนิษฐานว่าเชียงใหม่ได้ ๕๐ สันนิษฐานว่ารถยนต์
 ๒๐๐ คัน แถวคนหนึ่งต้องเสีย ๕๐ บาทก็เงิน ๘,๐๐๐ บาท จะได้ ๔,๐๐๐ บาท
 เท่านั้น ทนมาถึงเงินการชงนการจะได้ ๒๐ เปอร์เซ็นต์ของเงินการชงนการ
 สันนิษฐานว่าคนมี ๓๐,๐๐๐ คน คิดอย่างมาก มีคนอยู่สักเจ็ดพันคนที่จะต้องเสีย
 เงินชงนการเป็นจำนวนเงินต้องหมื่นหกพันบาท ๒๐ เปอร์เซ็นต์ก็จะเป็น
 เงินสองร้อย เมื่อรวมกันเข้าแล้วจะเป็นจำนวน ๘,๕๐๐ บาทเท่านั้นเอง
 ส่วนต่อเดือนและรถยนต์ ถ้าเขาได้เรียนให้ท่านทราบแล้ววาทเชียงใหม่ได้รับ
 อยุ่หมื่นห้าพัน และนอกจากนั้นแล้วขอประทานโทษที่จะต้องเอาเงินตั้งเดิม
 มาพดัดเล็กน้อย ที่ท่านรัฐมนตรีคงบอกว่าจะไม่ควรพดรวมกันนั้น ในหลักการ
 ก็บอกว่าจะรวมกัน เมื่อรวมกันแล้วแต่เป็นไปตามนั้นแล้วไม่กรณาต่อเชียงใหม่
 แล้ว เชียงใหม่จะขาดทุนลงหมื่นหกพันบาทอย่างน้อย ๆ ทีเดียว ขอให้คิด
 ดูว่าการงานแคกกอนท์จะต้องทำ ๓ อย่างเท่านั้น แต่เมื่อเปลี่ยนเป็นเทศบาลนคร
 แล้วมีถึง ๑๔ อย่าง ขอเรียนว่างานจะต้องทำมากขึ้น ส่วนเงินจะได้น้อยลง
 นอกเป็นการสมควรแล้วหรือ เพราะฉะนั้นขอวงวนว่าถ้ารัฐบาลจะกรุณาให้

มณฑลเฉพาะภาคเฉพาะเชิงใหม่และภักดีว่าจะได้ไม่ต่ำกว่าที่เคยได้อยู่แล้ว จะ
 ชอบใจมาก นนขอหนังสือออกขอหนังสือวงวนว่าไหน ๆ พระราชบัญญัติ
 นี้จะใช้คือเมื่อนท ๓ เมษายนแล้ว ทำไมจะต้องรบบอนไซ้แควนนเตา และ
 เวลาสมัยวิสามัญวณแรกทีเดียวเราเสนอเข้ามาและช่วยกันปรับปรุงให้ดี เพราะ
 รัฐบาลเคยแถลงแล้วว่าเราเป็นพวกเดียว คณะเดียวกัน ไม่ม้อไรกัน และ
 ช่วยกันทำงานให้ดี นขอเรียนขอเท็จจริงและเรียนด้วยความจริงแท้ ๆ ไม่มี
 ภาระไรเลย เพราะฉะนั้นจึงวงวนรัฐบาลด้วยความเจตนาดีอย่างน

พระยาไชยยศสมบัติ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง กล่าวว่
 ก่อนที่เราจะได้พิจารณาคือไปน ข้าพเจ้าขอเรียนถึงขอความบางประการซึ่ง
 ท่านสมาชิกบางคนได้ตั้งขี้ ก่อนนขอกล่าวถึงรายได้ของจังหวัดเชิงใหม่
 ก่อน ข้าพเจ้าได้กล่าวถึงแต่ครั้งแรกแล้วว่ในเมื่อจัดตั้งตั้งข่าภบาศชนน
 ด้ข่าภบาศอื่น ๆ ได้แต่เพียงภาษโรงราน ด้วงจังหวัดเชิงใหม่และภักดีได้รับ
 เมเชอทรวัดเมณฑ ได้รบข่าขบรบควมาด้คว ท่านยงคงถอนนนเป็นเมเชอ
 ทรวัดเมณฑอกหรือ เวลาเราพยายามทำการอยู่ในแบบให้เต็มอภาคกันให้
 เท่าเทียมกัน โดยพยายามจัดรงานให้คล้ายกันที่สุด ในการททำนจะขอบอกว่
 เพราะจังหวัดเชิงใหม่เคยได้รับข้อยมาก ถ้าทำตามพระราชบัญญัตินแล้วจะ
 ด้รับเงินข้อยไปน ก็เป็นธรรมคชข้อยเอง เมื่อจัดการอะไรดงข้อยมมีการกระทบ
 กระทบกันบาง แต่เทศบาศกข้อยมอานาจจะจัดหารายได้ทางอนเพื่อเพิ่มพ
 รายได้ทขาดไปนเหมือนกัน แต่เทศบาศจะจัดการหรือไม่ก็เป็นหน้าทของ
 เทศบาศ อีกประการหนึ่งขความพระราชบัญญัตินได้กล่าวไว้ว่ภาษขากร
 บางอย่างจะแบ่งได้โดยมีด้วงกำหนดไว้นเป็นแต่ด้วงทคใจเพื่อให้ด้วงกแก่
 การที่จะดงในพระราชบัญญัติ แต่เราได้กล่าวไว้ว่ “ไม่น้อยกว่า” อยุ่แล้ว
 เพราะฉะนั้นเมื่อเหตุการณ์ได้เป็นไปอย่างอน เช่นรายได้ของรัฐบาลมมาก
 รัฐบาลก็อาจจะเพิ่มด้วงเหล่านนนอกจากที่กำหนดไว้ จึงหวังว่ในด้วงท
 กระทบกระทบกันแกบางจังหวัดเช่นนงจะเป็นทคถกถกกันได้ บदनจะขอกล่าวถึง

หลักการบางประการซึ่งท่านผู้แทนจังหวัดขอนแก่น ได้กล่าวไว้ นอกจากภาษา
 อักษรบางประเภทที่กำหนดไว้แล้ว ควรจะกำหนดประเภทอื่น ๆ ด้วย ซอนเมอ
 ซาฟเจ้าได้แสดงหลักการให้สภาฯ พิจารณาพระราชบัญญัตินี้ ข้าพเจ้าก็ได้
 กล่าวไว้แล้วว่าภาษาอักษรบางอย่างนั้นจะโอนให้เทศบาลทำได้ไม่ เพราะเหตุว่า
 ถ้าโอนให้แล้วอาจจะกระทบกระเทือน ประการที่หนึ่งแก่ภาษาอักษรของรัฐบาล
 ประการที่สองแก่การค้า ประการที่สามจะเป็นเหตุให้มีการหลบหลีกเพียง
 ภาษาอักษรได้เป็นอย่างมาก ในต่างประเทศหลายแห่ง เขาหาขอมให้เทศบาล
 เก็บภาษีเหล่านั้นไม่ สันนิษฐานว่าท่านจะเก็บภาษีสรรพสามิตบางอย่าง เช่นการ
 จำหน่ายสุราหรือจำหน่ายไม้ขีดไฟ ท่านไปเก็บ อัตราก้าวต่าง กับจังหวัด
 ใกล้เคียงแล้ว สุราหรือไม้ขีดไฟจะจำหน่ายในจังหวัดนั้นได้หรือ โดยวิธีเก็บ
 ภาษีสรรพสามิตเช่นหมอยู่ในต่างประเทศ แต่ว่าเขาก็เลิกกันเกือบจะหมดแล้ว
 โดยเฉพาะประเทศอิตาลีและเบลเยียม ๒ ประเทศนี้ได้เคยใช้ภาษีสรรพสามิต
 เรียกว่าออกทรว แต่การปฏิบัติได้เกิดความยุ่งยากมากในการค้าและอื่น ๆ
 การค้าขายหาได้ดำเนินไปโดยสะดวกไม่ รัฐบาลจึงได้ประกาศเลิก รูปการซึ่ง
 ดำเนินไปในเวลานั้นนั้นไม่ใช่ทำให้เทศบาลเก็บภาษีมากอย่าง รัฐบาลพยายาม
 จะให้เงินอุดหนุน คือชัฟเวนชันหรือชัฟไซค์ ตามที่เราเรียกกัน แต่การที่
 เช่นนั้น เขาต้องดูว่าเทศบาลใดปฏิบัติการไปด้วยประหยัด ปฏิบัติการโดย
 ทางที่ควรและคุ้มค่าใช้จ่ายหรือไม่ ถ้าหากว่าไม่คุ้มกันแล้ว ก็จะเป็นอย่าง
 ซาฟเจ้าได้กล่าวเมื่อก่อน คือ เกิดออกการริ่ชมนั้น เช่นอย่างเทศบาลแห่งหนึ่ง
 ในอังกฤษ เพราะฉะนั้นซาฟเจ้าจึงเห็นว่าในเรื่องที่จะให้เพิ่มภาษีสรรพสามิต
 ประเภทนั้น ในขณะนั้นยังไม่ถึงเวลาและยังไม่สมควรทำ การที่รัฐบาลได้ออก
 พระราชบัญญัตินี้ รัฐบาลก็ได้ดำเนินการด้วยความรอบคอบอย่างยิ่ง หาได้ถูก
 ถูกจนประการใดไม่ ท่านคงจะได้ยินว่าในสมัยที่ท่านเจ้าคุณนายกนกนั้นเป็น
 ประมุขอยู่นั้น ท่านได้รับรองมาหลายคณะแล้ว ทุกคณะรัฐมนตรีท่านก็ได้

รับรองว่าจะมีรายได้ให้แก่เทศบาล เพราะฉะนั้นจะว่ารัฐบาลได้คำรับรอง
 ความไม่รอบคอบหาได้ไม่ ที่รัฐบาลเด่นออกมาในขณะถึงภาฯ ไม่มีเวลาจะ
 พิจารณาซักถาม เพราะเหตุว่าการพิจารณาปัญหาต่างๆ เพิ่งจะเริ่มต้นตั้ง
 ด้วยเหตุที่งานเบ่งเองที่จะเด่นออกมาอันไม่ได้ ออกปัญหาหนึ่งซึ่งท่านผู้แทน
 จังหวัดหนองคาย ได้กล่าวคือว่า รัฐบาลได้คำนึงหรือไม่ว่าเทศบาลบางแห่ง
 ไม่มีรายได้ใดๆเลย ขอรัฐบาลได้คำนึงอยู่แต่ว่าในการที่ได้แบ่งม
 รายได้ตามที่กล่าวไว้ให้แก่เทศบาล เพื่อดำเนินการไปได้บางอย่าง นอกจากนั้น
 รัฐบาลอาจจะให้เงินอุดหนุนอีกด้วย ซึ่งไม่จำเป็นจะต้องมีบัญญัติไว้ใน
 พระราชบัญญัติฉบับนี้ ด้วยเหตุผลที่ข้าพเจ้าได้แถลงใน จังหวัดว่าสภาฯ น
 คงจะพิจารณาด้วยดี

นายสนธิ เจริญรัฐ ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่
 ข้าพเจ้าอยากจะพูดเช่นเดียวกับเพื่อนสมาชิก ที่บอกว่า โดยเหตุที่รัฐบาล
 เด่นอร่างเข้ามาโครมๆ ในขณะที่ยก ๒-๓ วันจะเปิดประชุม เราเห็นว่า
 ไม่สมควร ข้าพเจ้าอยากจะพูดเช่นนี้เหมือนกัน เพราะรู้สึกกันอยู่ ใครๆ
 ก็รู้ แต่เดี๋ยวพูดไม่ออก คือเทศบาลของข้าพเจ้าจนตรอกเต็มที และข้าพเจ้า
 มั่นใจว่าทุกเทศบาลด้วยกันจนตรอก เว้นแต่เทศบาลเชียงใหม่ ซึ่งได้ยิน
 ชาวจารย์มวดย่อยบ้าง คงแต่ได้เปลี่ยนสภาพจากภาคเป็นเทศบาลนี้ โดยเห็นว่า
 เวลาที่คณะกรรมการเขามารับหน้าเทศบาลเมืองหรือนคร ก็ไม่มีนโยบายอะไร
 ที่จะแถลง เพราะเหตุว่าไม่มีเงินเลย จึงอยู่ในเรื่องรัฐบาลบอกว่าจะใช้ตัง
 แดงหน๓ เมษายนหน้า แต่ถึงกระนั้นก็ดี เมื่อเดือนมีนาคม ๕ มีกิจการ
 บางอย่างซึ่งเทศบาลและรัฐบาลเองจำเป็นต้องเตรียมการ เช่นในเรื่องเจ้าหน้า
 และวิธีแบ่งแยกภาษีอากรซึ่งเราจะต้องเตรียม ถ้าแม้ว่าเราจะไม่ตกลง
 กันเสียในสมัยประชุมนี้ จะไปตกลงในสมัยประชุมหน้า พอดีเดือนเมษายน

ก็ไม่ได้บ่นภาษา ก็จะไปใหญ่ ข้าพเจ้าเองรู้สึกว่าเป็นที่ลำบากในเมืองในสมัยที่
 หนึ่ง จนจะหมดสมัยอยู่แล้ว ดูเหมือนจะแตกตงกันในราวเดือนธันวาคม
 หนึ่ง ถ้าหากความการแตกตงตมาซีกภาคที่สามเมืองใหม่ คณะมนตรี
 เมืองใหม่ ซึ่งเวลานี้กำลังเมืองไม่มีเงินอยู่แล้ว ท่านมนตรีเหล่านั้นจะเอาอะไร
 มาแสดงนโยบาย แล้วสภาเมืองจะลงมติไว้อย่างไรได้ เพราะเหตุว่าไม่มี
 เงินเลย มีเพียงรวงกนอยู่เหมือนกัน แต่เพราะเหตุที่รัฐบาลได้เสนอบริการ
 บัญญัติให้เทศบาลกู้ยืมเงินภายในประเทศเข้ามา ซึ่งเรากำลังจะได้พิจารณา
 กนอยู่แล้ว ข้าพเจ้าเป็นห่วงมากในการแตกตงตมาซีกภาคที่สามเมืองสมัย
 ที่ ๒ ในราวปลายปี ถ้าไม่มีเงินเลยแล้วจะทำอย่างไรได้ คนทั้งหลายจะเกิด
 เสื่อมความศรัทธาในเรื่องเทศบาล เรารู้อยู่แล้วว่าเทศบาลเมืองและเทศบาล
 ตำบลนั้นเป็นชนชาของประชาชนไทย เราพูดกันตั้งแต่เข้ามาใหม่ ๆ ว่า
 ขอให้จัดเร็ว ๆ เข้าเถิด ราษฎรจะได้มีส่วนหนึ่งในการปกครองตนเอง แต่
 บัดนี้เรารู้แล้วว่า ระเบียบขาดเงิน ถ้าความทางหนึ่งทางใดที่จะทำไปได้แล้ว ก็
 ขอให้จัดทำไปก่อนเถิด ข้าพเจ้าคิดว่าคนทั้งหลายกำลังมองดูอยู่ว่าประเทศ
 สยามจะจัดไปได้แค่ไหน นี่เป็นส่วนหนึ่ง ข้าพเจ้าคิดว่าจะไม่ให้เขาเข้าใจผิด
 เรามาช่วยกันคิดว่า ส่วนการปรับปรุงแก้ไขอะไรข้าพเจ้าก็เห็นชอบด้วยใน
 การให้เทศบาลได้เงินมาก ๆ และได้ทำอะไรโดยสัมฤทธิ์ภาพเข้มแข็งยิ่งขึ้น ถ้า
 แม้ไม่ได้เงินโดยเร็วก็เกรงว่าจะเป็นที่เข้าใจผิด และเกรงว่าเทศบาลทั้งหลาย
 จะกันไปโดยไม่ราบรื่น เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าเห็นว่าควรที่จะรีบรัดการเพื่อจะ
 ได้มีการเตรียมการกัน พอเดือนเมษายนจะได้มีเงินกันบ้าง

นายเลียง ไชยกาล ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี กล่าวว่า
 ข้าพเจ้าเคยบดงกระทรวงมาเมื่อประมาณ ๔-๕ วันนี้ เนื่องจากไม่
 แลเห็นพระราชบัญญัติเห็นสมควร แต่เมื่อได้เห็นแล้วก็เห็นว่าถ้าเราจะออก
 กฎหมายรูปนี้ไป จะให้ผลไม่ดี แทนที่จะให้ผลดี พุดเช่นบางท่านอาจจะ

จะสำเร็จด้วย ถ้าหากว่าทำได้ แต่เข้าใจว่าความคิดอันนี้รัฐบาลคงจะเห็นพ้อง
 ด้วย แต่รัฐบาลอาจจะแก้หรืออย่างทีแกมาแล้วว่าเป็นการกระทบกระเทือนถึง
 ภาษารัฐบาล เช่นสรรพสามิต เป็นต้น ที่แก้ควรจะมาอยู่ในเทศบาล แต่ใน
 กฎหมายนี้ ปัญหาว่าสรรพสามิตจะกระทบกระเทือนหรือไม่ บางทีจะทำให้
 เพื่อนัดมาชิกเขาไป ในการที่เพื่อนัดมาชิกของข้าพเจ้าบางคนเห็นว่าควรจะม
 อยู่ในเทศบาล ในปัญหาที่เราไม่ได้กล่าวไว้ให้โอนภาษีสรรพสามิตมาเป็น
 ของเทศบาล แต่เราหมายความว่าให้แบ่งส่วนจากภาษีสรรพสามิต ปัญหา
 แบ่งส่วนกับโอนต่างกันมาก แบ่งส่วนหมายความว่าเคยเสียอย่างไรเสียอย่าง
 นั้น เป็นต้นว่าเทศบาลมีส่วนได้ ๕๐ เปอร์เซ็นต์ หรือ ๒๕ เปอร์เซ็นต์อย่าง
 เป็นต้น แต่ว่าโอนนั้น รัฐบาลจะทำให้หลุดพ้นจากการเสียภาษี เช่น
 นายจ. ยยเคอหนอง เมื่อถนนเก็บภาษากั้นไปถนน เช่นอย่างไม้ขีดไฟ เป็นต้น
 เพราะฉะนั้น การที่โอนนั้นจึงเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้องในเรื่องภาษีสเทศบาล แต่ว่า
 พวกเราไม่ได้กล่าวถึงการโอน เราหมายความว่าให้แบ่งส่วน ซึ่งความคิดอัน
 นี้จะหมายความว่าแทนหลายคนเห็นพ้องด้วยแล้ว สรุปความก็คือว่าในมาตรา ๕ น
 และในกฎหมายฉบับนี้เอง มีหรือไม่จำนวนเงินทั้งหมดที่จะทำให้เทศบาล
 ดำเนินการไปได้หรือก่อกับจะทำให้ล้มลง ข้าพเจ้าคำนวณแล้ว เฉพาะอย่างยิ่ง
 อย่างเช่นจังหวัดของข้าพเจ้าไม่มีอะไรเลย คือภาษีโรงเรือนก็ไม่มี ภาษี
 โรงรังกี่ไม่มี มีชนิดเดียวคือค่าธรรมเนียมในเขตเทศบาล แต่ว่าโดยมาก
 ค่าธรรมเนียมไปได้จากคนบ้านนอกหรือค่าโคกระบือหรือสัตว์อะไรต่าง ๆ ซึ่ง
 ในเมืองก็ไม่ค่อยจะมีกันเท่าไรนัก รวมความว่าไม่มีอะไร ขอเรียนความจริง
 อย่างนี้ จะเอาอย่างไรแล้วแต่ แต่กรุณาคิด

น.ต. หลวงธำรงนาวาสวัสดิ์ ร.น. รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
 มหาดไทย กล่าวไว้ว่า ร่างพระราชบัญญัตินี้ ข้าพเจ้าไม่ได้ถือว่าเป็นหน้าที่ของ
 กระทรวงคลังแต่ฝ่ายเดียว ถ้าท่านสมาชิกจะตั้งกระทู้ในร่างพระราชบัญญัติ

เสนอมาแต่เดิม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้รักษาการด้วย
 เพราะฉะนั้นร่างพระราชบัญญัติ กระทรวงมหาดไทยซึ่งความจริงเสียอีกเป็น
 เจ้าของกิจการ ซึ่งควรจะคงเดิมส่วนรับผิดชอบอย่างไม่มากนักยกว่า
 กระทรวงการคลัง ข้าพเจ้าเห็นด้วยกับสมาชิกแห่งจังหวัดนครราชสีมาว่า
 สำหรับในเขตอำนาจสมาชิกทั้งหลายก็ยอมรับกัน ทว่าไปว่า ฐานะของ
 เทศบาลนั้นไม่ดีกว่าสมาชิก และบางแห่งซึ่งไม่เคยเป็นสมาชิกมาแต่ดังกัย
 ไม่ดีกว่าอะไรลงไปอีก กระทรวงมหาดไทยซึ่งเป็นเจ้าของกิจการในเรื่องนม
 ความฉืดกและมีความ เป็นทุกข์ไม่น้อยกว่าท่าน สมาชิกบางท่าน ซึ่งได้ อภิปราย
 มาแล้ว และกระทรวงมหาดไทยเองได้พยายามในการที่จะอัมชให้การเทศบาล
 ได้ไปโดยดีเท่ากำลังความสามารถที่จะกระทำได้ และก็ในการที่เราเห็นอรัง
 พระราชบัญญัติเข้ามาในขณะนั้นหมายความว่า ในเวลานั้นขอตัดที่สุดแล้ว
 เท่าที่กระทรวงมหาดไทยได้จัดตั้งไป ท่านสมาชิกขอประมาว่าเทศบาลนั้น
 เปรียบเหมือนเด็กอยู่ในอ้อมมือของผู้ใหญ่ และในการที่ผู้ใหญ่จะปล่อยให้
 • ออกจากอ้อมไปนั้นสมควรจะคิดว่าเด็กนั้นสามารถจะดำเนินกิจการอะไรได้หรือ
 ไม่นั้น บางท่านสมาชิกอาจจะคิดว่าในเวลานั้น คือผู้ใหญ่หรือฝ่ายรัฐบาลได้
 อัมชเทศบาลจนเป็นการเพียงพอแล้ว แต่ความจริงนั้น หาใช่เป็นอย่างนั้นโดย
 ทกทางทกแห่งไม่ คือว่าในบางแห่งนั้นได้รับความอุดหนุนเงินจ้ะเป็นการน้อย
 เกินไปยิ่งกว่าที่จะได้รับผลตามร่างพระราชบัญญัติ จะม้อยู่บางบางแห่งซึ่ง
 เกือบจะถือว่ามีความหนาตาอันหนาสาครดักหน้อย แต่ก็เป็นเพียง ๓-๓ แห่ง ในการ
 ที่รัฐบาลเห็นอรังพระราชบัญญัติมา เนื่องจากความ เป็นห่วงดังที่ กล่าวแล้ว
 และก็น้องด้วยการร้องเรียนของท่านสมาชิก ว่า ในการที่อยากจะให้ร่าง
 พระราชบัญญัติได้ออกใช้เสียโดยเร็ววัน ข้าพเจ้าเองได้พยายามทกทางใน
 การคัดค้านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง และในการคัดค้านนั้นก็ได้รับ
 ช่วยเหลือจากท่านเป็นอย่างดี จนในที่สุดเราก็ได้มีความเห็นร่วมกันดังร่าง

พระราชบัญญัติที่ใดเสนอมา ข้าพเจ้าขอถึงวอนท่านสมาชิกทั้งหลายว่า ใน
 การซึ่งท่านจะไม่รับหลักการ ด้วยเห็นว่าร่างพระราชบัญญัตินั้นยังไม่ เป็นการ
 สัมบูรณ์หรือไม่เป็นการพอใจของท่านก็ดี หรือว่าท่านเห็นว่ายังไม่ควรจะรับ
 หลักการในขณะนี้เอาไว้ไปออกในปลายสมัยหน้า ข้าพเจ้าเห็นว่าถ้าเห็นแก่
 กระทรวงมหาดไทยแล้ว ท่านอย่าควรกระทำเช่นนั้น เพราะเหตุว่าในการซึ่ง
 เราต้องการเร่งรัดพิจารณาให้ได้ออกใน ขณะนี้เองด้วย เราจะได้ดำเนินการ
 ต่าง ๆ ในการตั้งงบประมาณและ การอื่น ๆ ในการแบ่ง แยกการงานเพื่อให้
 ดำเนินต่อไปด้วยดี ถ้ามัวร่าร่างพระราชบัญญัตินี้ไม่รับหลักการจำเป็น
 จะต้องเสนอในสมัยหน้า ข้าพเจ้าเองก็เชื่อใจและเห็นใจท่านรัฐมนตรีว่าการ
 กระทรวงการคลังว่า ท่านไม่สามารถจะทำให้เราตกลงกัน ก็เมื่อเป็นเช่นนั้น
 แล้วร่างพระราชบัญญัติซึ่งจะกลับเข้ามาใหม่ นั้นก็จะเป็นในรูปแบบ และจะมี
 ประโยชน์อันใดในการที่ท่านสมาชิกจะมารองรับพระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้
 โอกาสแก่เทศบาลในการที่จะได้ดำเนินกระ โกรงการถดถอยนโยบาย หรือตั้ง
 งบประมาณต่าง ๆ ให้เป็นไปตามร่างพระราชบัญญัตินี้ เหตุผลต่าง ๆ ที่ท่าน
 สมาชิกของใจมานั้น กระทรวงมหาดไทยได้ใช้ความพิจารณาไม่น้อยกว่า
 ท่านสมาชิก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในมาตรา ๓๐ นั้น ท่านสมาชิกบางท่าน
 อาจจะเข้าใจผิดไปว่า ในมาตรา ๖ ในเรื่องอาชญาบัตรก็ดี หรือในมาตรา ๘
 ในเรื่องภาษียศนศก็ดี หรือในมาตรา ๘ เงินรัชชูปการกตัญญู รัฐบาล
 อาจจะไม่ต้องให้ก็ได้ และถึงจะแบ่งให้ก็จะให้กเปอร์เซ็นต์ใดนึ่งเป็นความ
 เข้าใจผิดคลาดเคลื่อนอยู่ บทบัญญัติในมาตรา ๓๐ นี้ได้ร่างขึ้นด้วยความเห็น
 ชอบของกระทรวงมหาดไทย และกระทรวงมหาดไทยเห็นว่ามีความจำเป็น
 ที่จะต้องเป็นเช่นนั้น ในเมื่อกระทรวงการคลังได้ถดถอยในบทบัญญัติมาตรา
 ๓๐ ไม่มีอำนาจจะไปดบต่าง ในเรื่องที่จะไม่ให้หรือว่าจะให้มีส่วนน้อยลงไป
 จากบทบัญญัติไว้ในมาตรา ๖, ๘, ๘ นั้นหาไม่ได้ ในมาตรา ๓๐ คงมีความหมาย

ในสาระสำคัญแต่เพียงว่าเมื่อใดที่คนไหนได้เตรียมการพร้อมแล้ว ก็กล่าวคือ
 ในการที่จะแต่งตั้งเจ้าหน้าที่กต ในการที่จะดำเนินการต่อไปก็ดเนินที่เรียบร้อยแล้ว
 แล้วก็จะได้ออกพระราชกฤษฎีกา มอบผลประโยชน์ใน มาตรา ต่าง ๆ นั้นให้
 บรรดาเทศบาล เพราะฉะนั้นของใจของท่านสมาชิกในเรื่องนี้ก็ควรจะ
 หายไป ทั้งนี้ในการที่เราออกกฎหมายอันใหม่ออกไปแล้ว จะทำให้ฐานะ
 ของเทศบาลเดดลงหรือไม่นั้น ข้าพเจ้าไม่สามารจรับรองได้ว่า เราจะทำ
 ให้เป็นการดีขึ้นได้ทุกแห่งทุกหนไป แต่ที่ว่าเราพอจะรับรองได้ว่าอย่างน้อย
 ที่สุดจะเป็นการดีขึ้นบ้าง เหตุผลก็เป็นไปดังที่ท่านรัฐมนตรีว่าการคลังได้
 แถลงแล้วก็คือว่าเราต้องการความเสมอภาค เพราะฉะนั้นเมื่อเราอยู่ใน
 ระบบประชาธิปไตยซึ่งอาศัยความเสมอภาคเป็นมาตรฐานแล้ว เราก็ควรให้
 ทุกแห่งมีความเสมอภาคเช่นเดียวกัน และท่านรัฐมนตรีคลังก็ยกตัวอย่าง
 ว่า ถ้าแม้ว่าไม่ได้บัญญัติเงินอุดหนุนพิเศษซึ่งมีท่านสมาชิกบางท่านของใจนั้น
 ก็เพราะเหตุว่า ร่างพระราชบัญญัติไม่ได้พูดถึงในเรื่องนั้น ร่างพระราช
 บัญญัตินี้พูดถึงในเรื่องการแบ่งปันภาษชากรหรือแบ่งปันรายได้ให้แก่เทศบาล
 เพราะฉะนั้นถ้าหากจะมี คือว่าในบางกรณีที่จะเป็นต้นว่าในจังหวัดหนึ่ง อย่าง
 เช่นจังหวัดหนองคายเช่นนี้ ถ้ามีความจำเป็น ข้าพเจ้าก็เชื่อว่าย่อมจะได้รับ
 ความพิจารณาด้วยดีจากกระทรวงการคลัง ข้าพเจ้าจึงขอจึงวอนท่านสมาชิก
 ทั้งหลายซึ่งได้มาใจช่วยเหลือกิจการเทศบาล ซึ่งกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้รับผิดชอบ
 ขอขอบว่า ถ้าท่านต้องการให้กิจการของเทศบาลได้เป็นไปด้วยดีแล้ว ท่านก็
 ควรจะรับรองหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ และช่วยกันพยายามให้
 พระราชบัญญัตินี้ผ่านสภาฯ เสียในสมัยประชุมนี้ จะได้เป็นการเบาใจแก่
 เทศบาลและกระทรวงมหาดไทยอย่างยิ่ง

ร.ต. ถัด รัตนพันธ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดพิจิตร กล่าววว่า ข้าพเจ้า
 ผู้หนึ่งที่ประสงค์อยากจะให้พระราชบัญญัตินี้ ออก ไปเพื่อ การ เทศบาล จะได้

รอดเร็วขึ้น และข้าพเจ้าเห็นใจท่านรัฐมนตรีมหาดไทยที่อภิปรายเมื่อก่อนว่า
 ขอให้รับหลักการ แต่ว่าเมื่อข้าพเจ้าได้อ่านในพระราชบัญญัติฉบับหนึ่งแบ่ง
 รายได้ในมาตรา ๖ กติ มาตรา ๘ กติ หรือมาตรา ๙ กติ ไม่มีปรากฏ
 ถึงสิ่งบางอย่างที่เกิดขึ้นในท้องที่ ตัวอย่างเช่นภาษารังนกเป็นต้น ในจังหวัด
 ข้าพเจ้ามรงนกทำชนบทในท้องที่แท้ ๆ มีนายอำเภอภูมิกษัตริย์ติดต่อตรงกับ
 กระทรวงเศรษฐกิจ ทางไหนไม่มีรายได้เสียเลย แล้วกระทรวงการคลังมายึด
 ถือเอาเสียเลย นอกจากนั้นจะเป็นรถยนต์ก็ตาม ในจังหวัดข้าพเจ้าจับหนึ่ง
 ห้าร้อยบาทก็ไม่ได้ ถ้าเช่นนั้นแล้วเทศบาลจะตั้งอยู่อย่างไรได้ จึงอยู่กระทรวง
 มหาดไทยยอมตูดอยู่ แต่ว่าตามธรรมดาเราจะตั้งโครงการอะไร เราจะทำ
 โครงการหรือทำอะไรสำหรับที่จะบำรุงบ้านเมือง จำเป็นจะต้องมีเงินก่อน มี
 เงินไม่มีแล้วเราจะทำอย่างไรได้ เช่นภาษารังนกนั้น รัฐมนตรีว่าการคลังควร
 จะระลึกถึงว่าไม่ควรจะไปแย่งเขามาเสีย ข้าพเจ้าขอเรียนไว้เท่าน

นายมงคล รัตนวิจิตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช
 กล่าวว่า ในเรื่องการบริหารท้องถิ่นโดยพระราชบัญญัติจัดระเบียบเทศบาลนั้น
 ใครก็ยอมทราบอยู่แต่ที่ว่า เวลานี้คล้ายกับเดินงูพันหาง คือว่ามีแต่คน มีแต่
 รูปการณ์แสดงงานอะไรออกไป แต่ไม่มีสตางค์, แต่เดี๋ยวก่อนท่าน, ในการ
 ที่ราษฎรกำลังหิวโหยอยู่เช่นนั้นแล้ว รัฐบาลได้จัดอาหารไว้เป็นกองหนึ่งแล้ว
 ก็ขยโยนให้แต่เศษขนมปัง เช่นเราจะตะครบ ระวัง เราจะต้องพูดกัน และ
 ข้าพเจ้าขอโอกาสว่าอย่าให้เพื่อนข้าพเจ้าที่ใจน้อยไปเสียดนอให้ยบสภา ฯ เสียอีก
 คือว่าเรามีความชอบธรรมเพียงใดที่ควรจะได้ เราก็ควรที่จะแสดงเหตุผลใน
 ความชอบธรรมเช่นนั้น การแสดงเหตุผลเช่นนั้นไม่ใช่คำ แต่ความนั้นเป็นการ
 ตั้งเพื่อให้งานดีขึ้น ในฐานะที่ร่วมงานกับรัฐบาล ข้าพเจ้าผู้หนึ่งขอให้ทาง
 รัฐบาลที่เห็นว้างพระราชบัญญัติไม่ควรจะตั้งชนกวน ทั้ง ๆ ที่สามารถได้
 รุกอยู่แต่เป็นเวลายาวหลายว่า ให้รัฐบาลรับแบ่งผลประโยชน์ ก็เข้าใจว่า

รัฐบาลจะได้ปรับปรุงความ แทนที่จะมาชมวดไว้ในมาตรา ๓๐ คือข้าพเจ้า
 หมายความว่าถ้าพระราชบัญญัติ^๕ ออกไปแล้วได้ผลทันที ตามมาตรา ๕ และ ๖
 ส่วนอื่น ๆ นั้นไม่ได้อะไรเลย. ยังไม่ได้เกิดผลอะไรขึ้น เพราะมาตรา ๓๐
 ชมวดไว้ ข้าพเจ้าเข้าใจว่าเวลานั้นที่รัฐบาลกำลังปรับปรุงอยู่อย่างท่าน
 รัฐมนตรีคงว่าน่าจะจะได้เตรียมการเป็นอย่างดีเพื่อพระราชบัญญัติ^๕ ผลจะ
 ออกไปก็เกิดผลออกมาตามที่ข้าพเจ้าคาดหมาย แต่หาเป็นเช่นนั้นไม่
 อีกประการหนึ่งข้าพเจ้ามีความยินดีที่ท่านรัฐมนตรีทั้งสองได้เข้าใจได้และถูก
 ชนให้เหตุผลแก่เราเป็นอย่างดีในพระราชบัญญัติ^๕ แต่ว่าในความคิดเห็นของ
 กระทรวงมหาดไทยที่จะให้ตราเงินออกนอกประเทศบาทลงไปไว้ในพระราชบัญญัติ^๕
 ข้าพเจ้าเห็นด้วย แต่ว่าในชั้นรัฐบาลมาตกเดี่ยวก่อนจะมาถึงคลัง ความ
 จริงถ้าเป็นเช่นนั้นแล้ว กฎหมายนั้นจะมรป้อน^๕ แน่ว่าเงินที่รัฐบาลจะออกนั้น
 เราได้ตราไว้เป็นพระราชบัญญัติ^๕ เป็นสิ่งที่พึงได้แน่นอน ทน.....

ประธานสภาฯ กล่าวหา เขาแค่เรื่องใน^๕ อย่าไปพูดถึงเรื่อง
 ข้างนอกเลย

นายมงคล รัตนวิจิตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช
 กล่าวว่า มิได้ มีอยู่ในบันทึก มิใช่พิเศษอะไร มีอยู่ในข้อ ๒ ของคำชี้แจง
 ประกอบ อีกประการหนึ่งข้าพเจ้าคิดว่าในหลักการที่บาททวิไปนั้น ผล
 ประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากท้องที่ใดควรจะได้บำรุงในท้องที่นั้น ผู้แทนที่ตั้ง
 กล่าวถึงวังนุก แต่ข้าพเจ้าขอกล่าวทั่ว ๆ ไปทุกจังหวัดว่าผลที่เกิดขึ้นจากท้องที่
 หรือดินแดนของเขานั้น เช่นข้าว, ไม้สัก, เหมืองแร่อะไรเหล่านั้นควรจะได้
 แบ่งบำรุงท้องที่ของเขา แต่ไม่มีในพระราชบัญญัติ^๕ อีกประการหนึ่งตาม
 กฎหมายเราได้แบ่งรายได้จากการภาษีสรรพสามิต แต่ที่เราไม่ได้บัญญัติว่า
 ในการเก็บภาษีสรรพสามิตนั้นให้หมายความถึงด้อยเดือนด้วย ในจังหวัดต่าง ๆ
 กรมศุลกากรอยู่แล้วควรจะได้แบ่งให้ได้ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจึงขอเรียนใน

กศของจังหวัดเชียงใหม่ มี ๓ จังหวัดนี้ทรมวลหนักมาก แต่วกมากถูกกดไปเสีย
 ครงหนงอย่างหนักความลำบากมาก ของอันกึ่งไม่พอใจ ขอให้รัฐบาลตั้ง
 วจาเวदानเทศบาตของจังหวัดกุกเกดนมคนททการประจำอยู่ มีเงินเดือนตง
 แต่ ๓๐๐ ตงมา จนถึง ๓๐ บาท ต้องจ่ายทุกเดือน แต่ยังมีการอื่น ๆ ประจำ
 อยออกมาก ถ้ารัฐบาลกรุณาเอายอดใหญ่ ของจังหวัด นนเป็น กิจการแล้ว
 ษาพเจ้ากยหนักมาก อย่างเช่น ๒๐ เปอรเซนต์ของมาตรา ๘ แห่งระเบียบการ
 ดทเดยว เพราะเหตุว่าทจังหวัดกุกเกดนมคนทตามทเป็นอยุราชูรทงหมดต้องได้ย
 ภาษากกรเดยทวไปคนดะร้อยบาท มีสำมะโนครัว สำหมั่นกว่า รายได้
 ของรัฐบาลสำมถ่านกว่าบาท ได้เดือนละสองแสนกว่าเล่มอ เพราะฉะนั้น
 ษาพเจ้าขอขยนยหน้าถ้าได้ร้อยละ ๒๐ ของเงินทงหมดแต่จะพอใจมาก ไม่
 จำเป็นจะต้องแคระต้องถึงสรพดำมิตต์หรืออะไรอย่างททานรัฐมนตรีคลังกล่าว
 แต่อย่างไรกดี เมื่อได้ ๒๐ เปอรเซนต์แต่จังหวัดกุกเกดกยหนักมาก • ควรรับ
 ทดกการน ในชนนษาพเจ้าขอใหม่แทนจังหวัดอื่น ๆ เห็นพองกันว่าถ้าได้เดย
 ไปรับทดกการในสมัยประชมวิสามัญแล้ว ษาพเจ้าจะขยหนักมาก ห่วงว่าพวก
 ดมาชิกอื่น ๆ คงเห็นด้วยกับษาพเจ้า

นายกรัฐมนตรี กล่าววว่า เรื่องนี้ รัฐบาลแต่เห็นใจแล้วรัฐบาลได้
 คิครอบคอบแล้ววว่า พระราชบัญญัติว่าด้วยการแบ่งปันผลให้เทศบาตนี้ รู้สึก
 ดยยวว่าเราจำเป็นจะต้องแบ่งให้เท่าไรก่อน เป็นอย่างไรก่อน นเราต้องคิด เมื่อ
 ทานเปรียบเหมือนกบว่าคนทกาดงทว แต่เห็นขนมบั้งจะขยเช่นน แต่ษาพเจ้า
 ขอเปรียบบางเหมือนกบว่าเทศบาตนั้นกาดงออกมา นหมายความว่าเหมือน
 เด็กคลอดใหม่ ๆ เมื่อคิดคล้ายดะคือแล้ว ยังให้กินอะไรไม่ได้ ถ้าเขาขนมบั้ง
 ยัดเข้าไปในปากมันก็ตายเท่านั้นเอง ษาพเจ้าเห็นว่าควรจะหยอดน้ำไปก่อน
 แล้วให้นมแม่กินไปตามลำดับ เพราะฉะนั้นษาพเจ้าขอให้ท่านสำมาชิกทงหลาย
 จงเห็นอกเห็นใจรัฐบาล และช่วยรับพระราชบัญญัติขนนไวพจารณาด้วยค

ขนพิเคราะห์คิด ผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี กล่าวว่า ในพระราช
 บัญญัติ ความจริง ท่านผู้มาชก ทงหลาย ก็รักเรากัน อยาก จะให้ตั้ง เทศบาล
 ข้าพเจ้าคิดเห็นใจว่าอยากจะให้เขาปกครองตัวเอง และแบ่งเงินในท้องถิ่น
 ของตัวมาบ้าง นี่เป็นของชอบในระบอบประชาธิปไตย แต่ครั้นมาดูพระราช
 บัญญัติ เขาจริง ๆ ในมาตรา ๕ แบ่งภาษี โรงเรือนและภาษี โรงงาน นี่คือ
 ประเภทที่ ๑ และ ประเภทที่ ๒ ก็คือ ในมาตรา ๖ ว่าค่า อาชญาบัตร และ ผล
 ประโยชน์อื่น ๆ คือไปก็ภาษียนต์ ทนภาษียนต์รัฐบาลบอกว่าจะแบ่ง
 มันให้เทศบาลไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ คำว่าไม่น้อยอาจจะแบ่งน้อยกว่านั้น ก็ได้
 ทนถาจะพูดกันแล้ว คำว่าไม่น้อยควรเขาออกเลย บอกว่าแบ่งมันให้เทศบาล
 ร้อยละ ๕๐ แต่ว่าจะทำให้เทศบาลมีฐานะดีหรือไม่ ครั้นเรามาดูมาตรา ๙ อีก
 ทนถา ทนตามมาตรา ๙ ว่า รัชชูปการที่จัดเก็บในเขตเทศบาลใดให้มันให้
 แก่เทศบาลนั้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ นี่ไม่น้อยเหมือนกัน คำว่าไม่น้อยกว่า
 ร้อยละ ๕๐ อาจจะร้อยละ ๕ ก็ได้ ร้อยละ ๓ ก็ได้ นี่แหละ ทนมาในมาตรา
 ๑๐ อีก มาตรา ๓๐ ก็น่าออก มาตรา ๓๐ นการโอนหรือบันรายได้ประเภท
 ใดให้เทศบาลใดตามความในมาตรา ๖.๘ และ ๙ นั้น ให้มันผลต่อเมื่อได้ตรา
 พระราชกฤษฎีกาออกชนหนึ่ง กำหนดโอนหรือบันให้เทศบาลเป็นราย ๆ ไป
 นอกภาษียนต์ในท้องถิ่น ในจังหวัดนั้นภาษียนต์อื่นอาจจะมพตเมืองยนต์ที่จะ
 ให้ภาษีกฎ รัฐ เช่นคือภาษีสราครนเราจะเอาภาษีสรามานันให้แก่เทศบาล ท
 นเงินเดือนผู้ตรวจการก็มี เช่นนายตรวจสำราต่าง ๆ ของจังหวัดชลบุรีเคยได้
 ส่วนอนกตบดตงมาได้เพียงเล็กน้อย รัฐบาลได้มีหนังสือพทกรอยแทนเอง
 เราเคยได้ตงแต่นทเมอเรามาแบ่งสรรบันส่วนให้เช่นนแตง ภาษียนต์ต่าง ๆ
 ในจังหวัดของเขาจำเป็นตองแบ่งให้ รัฐบาลจะแบ่งให้เท่าไรก็ควรจะแบ่งให้
 ได้ แต่ในเรื่องภาษีสราครนแหละข้าพเจ้าคำนวณแล้ววว่าในท้องถิ่นของข้าพเจ้า
 เคยได้ยื่นไปยังคณะรัฐมนตรีและนายกรัฐมนตรีกหลายครั้งแล้ว และข้าพเจ้า
 ได้พูดกับสรวรพสามัคคของข้าพเจ้า.....

ข้าพเจ้าขอเรียนว่าเมืองเชียงใหม่เป็นหนุมแดง ก็นอะไรไม่ตายแน่ เพราะ
 ทำมาหลายสิบปีแล้วก็ไม่ตาย เหตุผลเช่นนอกประการหนึ่งเงินผลประโยชน์
 รายได้การเกณฑ์เชียงใหม่เวदानมกกฎหมายอยู่แดง คือเรื่องภาษีรถยนต์
 หนึ่งเอง ก่อนที่จะโอนไปเป็นของกรมทาง กฎหมายนั้นบอกชัดเจนว่าถ้าในเขต
 เทศบาลจะใช้เงินเท่าไรแล้วให้คงเบ็ดได้ เมื่อเป็นเช่นเชียงใหม่เคยได้ ๒ หน
 ๓ หนนั้นแดงมากค่าเหลือหมื่นห้าพัน เชียงใหม่ทางที่จะได้อยู่เต็มอั่งไม่ออก
 กฎหมายนี้ เพราะมีกฎหมายบังคับอยู่ เราจะทำอะไรในเขตเทศบาลเมื่อ
 ออกกฎหมายแดงของคตกฎหมายตลอดไปด้วย อนันเหตุให้แต่เพียง
 รถยนต์เท่านั้น เดิมมาตรา ๓๐ ซึ่งจะมีให้ตายทีเดียว รถยนต์ใน
 เชียงใหม่วงคตคตอาพันด้วย เดิมเทศบาลอื่น ๆ ก็จะเกิดชนตามอำเภอต่าง ๆ
 ก็แบ่งเขาไปอีก เมื่อรถยนต์ได้ผ่านไปเขตของเขา เพราะถนนคตคตอีก
 มตง ๔๕ อำเภอตามที่ผ่านมาไป เมื่อเป็นเช่นนี้ตาย เมื่อเกิดเทศบาลมาก ๆ
 เดิมเชียงใหม่เดิมทีเดียว เพราะทุกตำบลผลประโยชน์ได้คตคต ซึ่งท่านรัฐมนตรี
 คตคตบอกว่าเราจัดการเก็บภาษีเหล่านี้แล้ว เราจะเดือดร้อนยกใหญ่ เช่นเมือง
 อีตาดหรืออะไรเดือดร้อนเหมือนกัน หนคตของแยก แต่สำหรับสยามไม่เคยทำ เมื่อ
 เราทำอาจจะดีกว่าเขาก็ได้ ไม่น่าจะวิตก อีกประการหนึ่งเรากมพระราช
 บัญญัติอื่น ๆ อีก เช่นพระราชบัญญัติการค้า พระราชบัญญัติรายได้อากร
 แลคตมปี พระราชบัญญัติเหล่านี้เรากวจะได้ด้วย เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าขอ
 กราบเรียนต่อบรรดาท่านสมาชิกทั้งหลายว่ากฎหมายชนิดนี้ไอ กาล์ ที่จะ ออก
 มายากเหลือเกิน ขอให้พิจารณาให้ดี ท่านไปขอให้รับรองเป็นไม่ได้แน่นอน
 แต่เดี๋ยวนี้ท่านตั้งไปคตคต คตคตอาจเทศนคตเขามาก็ได้ เดียวอย่างไหนเดี๋ยว
 อย่างนรตยแปด จึงพิจารณาให้ดี ถ้าพลาดไปแดงยงทเดียว.

นายได้ ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวว่า ข้าพเจ้า
 ได้ฟังมานานแล้ว ก็อยากจะเรียนตามความรู้สึกของข้าพเจ้า ว่าพระราช
 บัญญัตินี้เป็นหลักดำเนินการบริหารส่วนหนึ่ง ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของ

กระทรวงมหาดไทย ซึ่งท่านรัฐมนตรีก็ได้เป็นคณะรัฐมนตรีรวมอยู่ในคณะ
 รัฐมนตรี และฝ่ายคานท์คานมาทางหมตนน ก็คานเพื่อประโยชน์ของกระทรวง
 มหาดไทย เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจะคานในทำนองเดียวกัน เพื่อช่วยรัฐมนตรี
 ว่าการกระทรวงมหาดไทยได้พิจารณาถึงเทศบาตพระนครแล้ว ข้าพเจ้าเข้าใจ
 ว่าจะหมดเวลาเสียเปล่า พระนครจะคองพูดกันยยาว ข้าพเจ้าจะไม่พูดเฉพาะ
 จังหวัด แต่ข้าพเจ้าจะพูดในทางที่ข้าพเจ้าเป็นตัวแทนของปวงชน หมายความว่า
 ว่าแทนเทศบาตทวไป สัตหิตประชาชนจะเขาเกี่ยวข้องของร่วมมือกับกระทรวง
 มหาดไทย ข้าพเจ้าขอรับรอง ข้อบกพร่องต่าง ๆ เฉพาะเงินเท่าที่เพื่อนสมัคร
 ของข้าพเจ้าบรรยายมาแล้ว ถ้ามีเทศบาตใดไม่สามารถจะดำเนินงานไป
 ได้หน ความรับผิดชอบย่อมตกอยู่กับกระทรวงมหาดไทยอยู่แล้ว เพราะ
 ฉะนั้นข้าพเจ้าจึงหวังว่ารัฐมนตรีมหาดไทยหรือผู้ซึ่งรับผิดชอบร่วมกับเทศบาต
 นั้นจะไม่ยอมให้เทศบาตทรุดโทรมตงไป หมายความว่าควรจะรับผิดชอบ
 ข้าพเจ้าอยากจะเรียนว่า การปกครองในส่วนท้องถิ่นที่เราได้มีพระราช
 บัญญัติจัดระเบียบเทศบาตออกไปแล้ว และได้มีองค์การขึ้นโดยสมบูรณ์ แต่
 หากไม่มีเงินที่จะจัด งานหนักเดินไม่ได้ ซึ่งเป็นมาช้านานแล้ว ข้าพเจ้าเกรง
 ว่าจะไปเกิดความไม่สงบขึ้น เพราะท่านสมัครกต มนตรกตต่างกระทรวง
 หากแต่ไม่มีเงิน เรื่องนั้นมาแต่จนถึงพิพาทกันในสภาเรื่องไม่มีเงิน ถ้ามี
 ว่าดำเนินเทศบาตไปแล้วจะผิดหรือไม่ ผิดนั้นอยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวง
 มหาดไทย ข้าพเจ้าจึงไม่หนักใจในข้อบกพร่องต่าง ๆ ที่เทศบาตจะพึงได้รับ
 ความเสียหาย ข้าพเจ้ามีความพอใจอย่างยิ่งก็คือสิทธิของประชาชนชาว
 ไทยซึ่งพวกเราจะต้องมองยิ่งกว่าอย่างอื่น ในฐานะที่เราเป็นผู้แทนราษฎรโดย
 ทวไป สัตหิตเขาจะมีเสียงในท้องถนของเขา เมื่อจัดการได้มากน้อยก็ตาม
 จะได้ก้าวหน้า การเทศบาตให้ได้เคลื่อนที่ไปบ้าง อย่างนั้นแหละ ข้าพเจ้าจึงมี
 ความเห็นว่าควรจะมีหลักการนี้เสีย ส่วนข้อบกพร่องต่าง ๆ นั้น ท่าน

รัฐมนตรีมหาดไทยคงจะได้ฟังผู้คน ซึ่งก็เป็นฝ่ายสนับสนุนท่าน และเอาชยคดี
 เหล่านั้นไว้โต้เถียงกับรัฐบาล เพื่อการเทศบาลนั้นจะได้มั่นคงขึ้น ข้าพเจ้า
 อยากจะวิงวอนเพื่อนสมาชิกของเราว่า ให้สมาชิกเทศบาลได้มีสิทธิ์หรือได้
 ดงมือจัดการเข้ามาในสภาเทศบาลเสียก่อนเถิด ส่วนข้อบกพร่องนั้น
 กระทรวงมหาดไทยคงจะแก้ไขให้ดีขึ้น ข้าพเจ้าเชื่อว่าถ้าแม้ว่าพระราช
 บัญญัตินั้นออกไปแล้วปล่อยให้เทศบาลเสื่อมทรามไป คนที่จะต้องเดือดร้อน
 ที่สุดนั้นก็คือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยซึ่งร่วมอยู่ในคณะรัฐมนตรี
 ข้าพเจ้าอยากวิงวอนท่านสมาชิกและสภาฯ นี้ให้มองไปในแง่เกี่ยวกับการ
 ปกครองภูมิภาค ขอให้ได้ดงมือจัดและให้เป็นไปตามความมุ่งหมายแห่ง
 พระราชบัญญัติจัดระเบียบเทศบาล เพราะฉะนั้นข้าพเจ้ามีความเห็นว่าควร
 จะรวบรวมหลักการเสียโดยด่วน เพื่อหวังในความสงบ ส่วนข้อบกพร่องนั้น
 ควรเป็นขอที่กระทรวงมหาดไทยได้รับเอาไว้ ขอให้ได้ออกพระราชบัญญัติ
 ไป ส่วนข้อบกพร่องหลังๆ นั้นก็จะได้อีกต่อไป

พระยาไชยยศสมบัติ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง กล่าว
 ข้าพเจ้าไม่ได้คิดเลยว่าข้าพเจ้าจะต้องตกชั้นเป็นครั้งที่ ๓ ขอความต่างๆ
 ข้าพเจ้าได้พยายามแสดงโดยแจ่มแจ้งตั้งแต่แรกแล้ว เพราะเหตุที่เข้าใจว่า
 พระราชบัญญัตินั้นคงจะไม่ขัดโต้เถียงกันมาก เราควรพิจารณาในแง่
 ใหญ่ๆ อย่าไปนึกถึงเฉพาะส่วนของเขาหรือส่วนของเรา ส่วนของผู้อื่น ส่วน
 ของผู้อื่น ถ้าได้พิจารณาในรูปกว้างๆ เช่นนี้แล้ว ข้าพเจ้าเข้าใจว่าท่าน
 สมาชิกทั้งหลายคงจะได้เห็นช่องทางไปรั้งยิ่งกว่าที่จะพิจารณาในวงแคบ มี
 ข้อความบางประการซึ่งข้าพเจ้าใคร่จะขอเรียนว่าควรจะเป็นอย่างไร -คือมี
 ท่านสมาชิกบางคนได้กล่าวว่า รายได้ของจังหวัดนั้นมจำนวนเท่านั้น เพราะ
 ฉะนั้นเมื่อแบ่งรายได้ให้แก่เทศบาลก็ควรแบ่งให้ตามส่วนของรายได้ของ
 จังหวัดนั้น ขณสภาพแต่เดิมๆ ก็น่าฟังเป็นอย่างยิ่ง แต่หากว่าพิจารณา
 ทางที่มาของรายได้เหล่านั้นแล้ว บางที่จะแลเห็นไปว่ามข้อบกพร่องอยู่บ้าง

เพราะเหตุว่ารายได้ซึ่งเก็บในจังหวัดหนึ่ง ๆ นั้น ไม่เป็นรายได้ของจังหวัดนั้น ๆ
 โดยแท้จริง ถ้าพิจารณาว่าค่าภาคหลวงไม่ตกเก็บได้ที่จังหวัดนครสวรรค์
 หนึ่งนับเป็นจำนวนเท่าไรแล้ว ท่านจะสังเกตเห็นได้ว่าเป็นจำนวนมากมายเหลือเกิน
 แต่รายได้ที่ได้นั้น ของใคร หากใช้ของจังหวัดนครสวรรค์นั้นไม่ เป็น
 ของจังหวัดอื่น ๆ เท่ากับว่าแบ่งส่วนของรายได้จังหวัดอื่น ๆ มาให้แก่จังหวัด
 นครสวรรค์ นี่ข้าพเจ้ายกตัวอย่าง แต่ว่าควอย่างนั้นยอมมอยู่ทั่วไป เท่าที่
 นักได้ดูขณะนั้นกต่างชน มิได้ตั้งใจจะถือว่า เป็น ข้อความสำหรับที่จะ
 กล่าวหาอย่างใด เพียงแต่ว่าเป็นตัวอย่างเท่านั้น เฉพาะเชิงใหม่ที่กล่าวชน
 เมื่อนั้น ข้าพเจ้าขอเรียนว่า ถ้าหากว่าได้พิจารณาในรูปใหญ่ ๆ แล้ว ก็
 คงจะไม่มีปัญหาเรื่องเล็กน้อยเช่นนั้นมาให้เป็นปัญหาใหญ่โต เพราะเหตุว่า
 ถ้าจะกล่าวถึง เคยได้คำบำรุงถนนหนทาง มีหนึ่งคงตามหมื่นโดยชอบด้วย
 กฎหมาย ข้าพเจ้าก็สงสัยอย่างยิ่ง เพราะไม่ทราบว่าได้ด้วยกฎหมาย
 อย่างใด จังหวัดเชิงใหม่เป็นจังหวัดที่มีฐานะพิเศษยิ่งกว่าจังหวัดอื่น ๆ บาง
 ประการ ข้าพเจ้าไม่ต้องกล่าวถึงก็ได้ เพราะว่ามีฐานะอย่างไร ขอให้ท่าน
 ระลึกคิดเอง เราต้องนึกว่าเราจะบำรุงให้ดีกว่าจังหวัดอื่น ๆ ถ้าท่านนึกถึงว่า
 รายได้นั้นเป็นรายได้ที่ขอขบรมและต้องถูกตัดไปเช่นนั้น ข้าพเจ้าเห็นว่าไม่
 เป็นเหตุผลที่จะควรขอใหม่หนัก รัฐบาลได้พยายามที่จะปรับร่างพระราช
 บัญญัตินี้ให้ได้รูปให้สมควร แต่ข้าพเจ้าก็ไล่กล่าวแล้วว่ายอมมการ
 กระทบกระเทือนอยู่บ้าง แต่การกระทบกระเทือนเหล่านี้รัฐบาลก็ได้เสนอ
 แล้วว่าจะพยายามที่สุดที่จะไม่ให้การกระทบกระเทือนมากเกินไป เพราะฉะนั้น
 ที่จะเอาเหตุเฉพาะเล็ก ๆ น้อย ๆ มากกล่าวชน ข้าพเจ้าก็สนใจ แต่ขอให้ถือ
 เสียว่าอย่าให้เป็นเหตุใหญ่เลย เรามาพิจารณาในแง่ใหญ่ ๆ ว่ารายได้
 เหล่านี้ ในชนคณนเป็นการสมควรหรือยัง ส่วนการที่จะแบ่งให้เป็นชน ๆ นั้น
 เทศบาลยังไม่พร้อมที่จะรับงานที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติจัดระเบียบ

เทศบาด พ.ศ. ๒๔๗๖ ไปทำทุกประการ ก็เมื่อเช่นนี้แล้วใครจะเอาเงิน
ไปกองไว้ มบางจังหวัดก็ได้สะสมเงินไว้เป็นจำนวนมาก เงินเหล่านี้เกิดขึ้น
จากอะไร ก็เกิดขึ้นได้จากรายได้ในสมัยก่อน ๆ มากกว่ารายจ่ายของแผ่นดิน
ก็เมื่อเช่นนี้แล้วท่านจะมาร้องบอกว่ารายได้ไม่พอ และในเมื่อรายได้ใน
หนหลังก็แสดงอยู่แล้วว่ามากกว่ารายจ่าย เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจึงหวังว่าท่าน
สมาชิกคงจะได้รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ด้วยความดี

นายฮิว ตามไท ผู้แทนราษฎรจังหวัดกำแพงเพชร กล่าวว่า ข้าพเจ้า
เห็นพ้องด้วยผู้แทนราษฎรจังหวัดปราจีนบุรี และผู้แทนนครศรีธรรมราชซึ่ง
ได้กล่าวอภิปรายมาแล้ว เมื่อก่อนควรรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ
เพราะสมาชิกทั้งหลายได้เคยรับรองว่าอยากได้มานานแล้ว แม้ท่านสมาชิก
บางรายจะเห็นความชอบบกพร่องบางกิต เราจะต้องพระราชบัญญัติไว้ให้
ควรไม่ แต่ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังท่านก็ว่าท่านท่านมาคิดแล้ว
ท่านจะเปลี่ยนไม่ได้ เมื่อเราได้ยินเช่นนี้ เราจะต้องใจเขาใจเขาไม่ว่าอะไร
แม้เราจะกราบไหว้ท่านจนเลือดตากระเด็น แม้เราจะคำให้ตายก็คงไม่สำเร็จ
ดูพระราชบัญญัติลดอากรค่านาเป็นตัวอย่าง มีตัวอย่างมาแล้ว เราไม่ควร
จะอภิปรายในเชิงไม่รับหลักการ ข้าพเจ้าได้เห็นตัวอย่างมาแล้วจึงได้ตั้ง
ซึ่งแจ้งให้ทราบบ้าง อีกประการหนึ่งสถานที่ที่ไม่ใช่สถานที่ที่จะต้องกราบไหว้
เราเถียงกันแม้จะพูดภา ๆ หรือไม่พูดก็พูดด้วยเหตุด้วยผล ไม่ใช่เราจะ
มาดวงวอนกันเลย อีกประการหนึ่งซึ่งสมาชิกบางคนของใจว่า เมื่อออกไป
แล้วเงินรายได้ของเทศบาลจะลดน้อยลง ข้าพเจ้าอยากจะทราบว่าลดน้อย
ลงได้อย่างไร เมื่อพระราชบัญญัตินี้บังคับว่าไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๕๐ หรือ
ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ของเงินรายได้ซึ่งจะแบ่งให้ตามมาตรา ๘ และ ๙
รัฐบาลอาจจะแบ่งให้ ๘๘ ครั้งก็ได้ ผิดนั้นจะได้มากขึ้นอย่างไรกัน ข้าพเจ้า
สงสัยเหมือนกันในข้อนี้ ข้าพเจ้าเห็นว่าควรรับหลักการ ประการหนึ่ง

ข้าพเจ้าขอเรียนท่านประธานสภาผู้แทนราษฎรว่า การอภิปรายโดยมากเป็น
ทำนองถึงข้อให้วินิจฉัยกันนั้นผลสุดท้าย ควรจะอภิปรายด้วยเหตุด้วยผล
จริงๆว่าจะรับหรือไม่รับ คือไปขอให้เป็นอย่างนั้น

นายทองม้วน อัครถาวร ผู้แทนราษฎรจังหวัดมหาสารคาม กล่าว
ว่า ข้าพเจ้าขอขอบคุณท่านผู้เป็นประธานเป็นอย่างยิ่งที่กรุณาให้ข้าพเจ้าพูด
แต่ขอเรียนด้วยว่าต่อไปท่านประธานควรจะรักษาข้อบังคับให้เคร่งครัด.....

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ไม่ใช่ ถ้าท่านพูดอย่างนั้น ข้าพเจ้า
ห้ามไม่ให้ท่านพูด ท่านต้องเคารพ ท่านต้องเข้าระเบียบ ถ้าท่านไม่เข้าระเบียบ
ข้าพเจ้าจะให้ท่านนั่งทันที

นายเนย สุจิมา ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี กล่าวว่า ร่าง
พระราชบัญญัติฉบับนี้ข้าพเจ้าได้พิจารณา ๑๒ ชั่วโมง รู้สึกว่าตามที่รัฐบาล
ได้แบ่งเงินมาให้แก่เทศบาลนั้นน้อยนัก หากเกี่ยวกับเทศบาลจะดำเนิน
การก้าวหน้าไปหรือไม่ เทศบาลนั้นโดยเฉพาะอย่างยิ่งก็เพื่อให้เกิดความก้าว
หน้าแต่ความผาสุกของท้องถิ่นซึ่งถ้าก้าวหน้าแต่ให้เกิดความผาสุกแก่ปวงชนใน
ท้องถิ่นนั้นจะทำได้โดยอย่างไร ต้องทำได้โดยอาการที่เงิน เพื่อที่เขาจะ
ปฏิสังขรณ์ในท้องถิ่นของเขา เพราะว่าเมื่อก่อนเปลี่ยนแปลงการปกครองนี้ไม่
เคยปรากฏว่ารัฐบาลได้ให้อำนาจแก่ท้องถิ่นเลย เมื่อรัฐบาลนี้ให้อำนาจแก่
ท้องถิ่นของเขาโดยเฉพาะเช่นนี้แล้ว ก็ขอที่รัฐบาลซึ่งเป็นรัฐบาลที่ทำการ
เปลี่ยนแปลงการปกครองสมควรจะกระจายเงินให้เต็มที่ในภาษาของเขา จึง
จะพอกับความก้าวหน้าของเทศบาล นายกรัฐมนตรีกล่าวว่าให้ไปมากจะ
ลำบากเปรียบประคองว่าคนเป็นเด็ก ข้าพเจ้าขอยืนยันว่าแม้หากว่าได้เงินไป
เต็มที่เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประเทศชาติโดยเฉพาะท้องถิ่นของเขาแล้วเขา
ไม่สามารถจะอำนวยความสะดวกให้แก่ประเทศชาติแล้ว เราจะยุบเทศบาลนั้นเสีย
ก็ได้ ถ้าหากว่าเขาทำไม่ได้อำนาจอยู่ในกฎหมายหรือเราจะแก้ไขโดยประการ
อื่นใดก็ได้ อีกประการหนึ่งข้าพเจ้าขอเรียนด้วยความจริงใจว่าอาณาเขต

เทศบาตเท่านั้น ส่วนท้องถิ่นอื่น ๆ ภายในเขตจังหวัดหรือภายในเขตซึ่งเขา
 มหนาทเสียดภาษาอากรเท่า ๆ กับเทศบาต รัฐบาลหาได้คำนึงถึงไม่ ถ้าจะ
 แบ่งปันรายได้ให้แก่ท้องถิ่นนอกจากเขตเทศบาต แต่เหตุใดเจ้าจึงจะมาแบ่งปัน
 เงินให้แก่เฉพาะเทศบาตเท่านั้น ด้วยเหตุนี้เห็นได้ว่าไม่เป็นการยุติธรรม
 ส่วนประการที่ ๒ ว่าพระราชบัญญัติปันรายได้ให้แก่เทศบาต ข้าพเจ้าแต่
 เห็นได้ชัดว่าจะไม่เป็นการเพียงพอที่จะบำรุงเทศบาต เพราะกิจการอื่น ๆ ซึ่ง
 จะกระทำนุกมากมาย นั้นเหตุจะเป็นเหตุหนึ่งที่จะทำให้นายกมนตรีเมืองหรือ
 นครหรือตำบลนั้นได้รับความเดือดร้อนเป็นอย่างยิ่ง ประเดี๋ยวก็จะเสนอนโยบาย
 ไม่ไว้ใจใจ แต่ท่านต้องคำนึงอีกว่าเทศบาตหนึ่ง ๆ นั้นจะต้องมีเจ้าหน้าที่
 จัดการเป็นภาษาอากรตามที่กำหนดอำนาจที่เราแบ่งไปเช่นนั้น เราจักจาเป็นจะ
 ต้องมีเจ้าหน้าที่เพิ่มเติมอีก ทั้งรับภาษาอากรของเรารัฐบาลจัดการเป็นอยู่
 แล้ว และเจ้าหน้าที่นั้นคนเดียวยุ่ ท่านเราจะต้องเพิ่มเจ้าหน้าที่ออกอีกจาเป็นจะ
 ต้องเพิ่มค่าใช้จ่าย โดยเหตุนี้เห็นว่าการตัดทอนอย่างหนึ่ง ทัดทอนเงินที่
 จะจัดการบำรุง เพราะจะแบ่งเงินแยกออกไปเป็นส่วน ๆ ก็คือจะแบ่งให้
 เจ้าพนักงาน ตามที่ข้าพเจ้าได้ยื่น ในจังหวัดอุดร ๑ เทศบาตเมืองอุดร ๑
 ให้นายกมนตรีได้ค่าบวการเดือนละ ๓๕ บาท และมีหน้าชาตวงจะต้องถูก
 สืบมาชกกระชั้นเขาอีก อย่างเช่นลภา ๑ นกระต้นนายกรัฐมนตรีอย่างนั้น
 เทศบาตจังหวัดนั้นจะคงได้อย่างไร เงินก็ไม่มีที่จะบำรุง นอกจากเงินค่า
 บวการหรือกิจการที่เขากระทำอยู่ก็ไม่สมควร ตัวอย่างเช่นจังหวัดของ
 ข้าพเจ้า ถ้าท่านหวังรายได้ตามพระราชบัญญัตินั้น ข้าพเจ้าเข้าใจว่ารายได้จะ
 ไม่เกินห้าร้อยบาท เพราะมีรถยนต์เพียง ๕ คัน ส่วนภาษีโรงเรือน
 หามไม่ ส่วนอาชญาบัตรขาดตัวก็มีบ้าง วัฒนธรรมสองตัวหรือวัฒนธรรมจะได้
 ลึกมากน้อย นั้นเหตุจะเป็นเหตุหนึ่งซึ่งจะทำให้เทศบาตล้ม ไม่อยู่ในฐานะที่
 มั่นคง แต่อย่างไรก็ดีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยซึ่งเป็นผู้ทมนหาท

โดยตรงที่จะสนับสนุนเพื่อเอาเงินไปบำรุงเทศบาล แต่บางคราวถ้าหาเงิน
 สามารถหรือรัฐมนตรีว่าการคลังไม่อนุญาตตามที่ท่านรัฐมนตรีว่าการ
 กระทรวงมหาดไทยขอเรื่อง เทศบาลนั้นก็ต้องล้มเลิกไป โดยเห็นเหตุ
 จึงเห็นว่าไม่มีประโยชน์อันใด กล่าวคือว่ากฎหมายฉบับนี้เป็นกฎหมายที่ไม่
 ยุติธรรม เราควรนำเงินให้แก่เฉพาะเทศบาลเท่านั้น ส่วนของถนน ๆ ซึ่ง
 เขามาระดมภาษีอากรเท่ากับเทศบาล เราทำไมไม่ปันให้กับเขาด้วยแต่
 ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข ข้าหลวงประจำจังหวัดมีหน้าที่ดูแล
 กิจการตามข้อบังคับ มีอำนาจตราข้อบังคับตามพระราชกฤษฎีกาอนุญาตให้
 แต่เงินเขาไม่มาบำรุงนอกท้องที่เทศบาลแล้ว ข้าหลวงประจำจังหวัด
 ก็ไม่อาจที่จะวางข้อบังคับได้ เพราะฉะนั้นจึงไม่สมควรที่จะให้พระราช
 บัญญัติฉบับนี้ พระราชบัญญัติการสาธารณสุขก็ไม่เป็นประโยชน์อันใด เมื่อ
 ท่านพิจารณาให้แน่นอนแล้วท่านจะแต่เห็นว่ากฎหมายนี้เป็นกฎหมายที่ไม่
 ยุติธรรม ด้วยเหตุนี้ข้าพเจ้าจึงเห็นว่าไม่ควรจะรับหลักการ รัฐมนตรี
 ผู้แทนราษฎร โดยตรงท่านควรจะพิจารณาและเหตุย่อแต่ให้ช่วยกันปรับปรุงให้
 เหมาะสม เราได้ร่างกฎหมายให้สภาพของถนน มีหน้าที่พิจารณาเพื่อบัน
 รางได้ให้แก่ท้องถนนตามพระราชบัญญัติระเบียบเทศบาลอยู่แล้ว เพราะ
 ฉะนั้นข้าพเจ้าเห็นว่ยังไม่ควรที่จะรับหลักการ ควรจะพิจารณาเสนอหลักการ
 มาใหม่

ขุนเสนาบดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดร้อยเอ็ด กล่าวว่า ข้าพเจ้า
 เห็นไปในแง่ที่ควรรับหลักการ กล่าวคือว่าเราคงคิดถึงกำลังของประเทศ
 ของเราเสียก่อน เราอยู่แต่ดูว่าประเทศของเราถึงเพียงไรในการที่จะ
 บำรุงท้องถนน เราอยากคิดถึงส่วนภูมิภาค ขอให้คิดถึงส่วนกลางด้วย จังหวัด
 ไนนกจะชอบเอาเสียเต็มแรง จังหวัดนก็จะชอบเอาเสียเต็มรัก แล้วฝ่าย
 บริหารส่วนกลางจะได้อะไรมาบำรุง แล้วจะได้อะไรมาบำรุงกิจการทั่วไปแล้ว

เราต้องนึกให้คิดว่าทุกอย่างเราอาศัยภาษา และ อักษรเป็น รายได้ของรัฐแต่ละของ
เทศบาล ท่านข้าพเจ้าเชื่อว่า รัฐมนตรีมหาดไทยคงจะเป็นเพียงเทศบาลอยู่
ในตัวโดยผูกมัดตามทางปฏิบัติต่อหน้าของท่าน ท่านคงจะไม่ปล่อยให้ถมจม
เป็นแน่ อีกประการหนึ่งเราก็จะรีบตัวไปแล้ว เราจะวิ่งพรอดปราดทีเดียว
หรือ ถ้าเราถมเราจะไม่หน้าแตกหรือ เราค่อยเดินไปแต่ไม่พลาดไม่ดีกว่า
หรือ ข้าพเจ้าก็เห็นว่าดีฟังกันเป็นที่เข้าใจแล้ว และเห็นว่าเป็นอย่างอันสมควร
ขอเสนอให้ลงมติ

ขุนพิเคราะห์คดี หลวงวิมลคดี รับรอง

นายทองอยู่ พนมพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี กล่าวว่า
ก่อนที่จะลงมติข้าพเจ้าอยากจะขอคำมโนสัญญาจากรัฐบาลเสียก่อน.....

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ท่านต้องขอเบ็ดอภิปรายก่อน

นายทองอยู่ พนมพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี กล่าวว่า
ข้าพเจ้าขอเบ็ดอภิปรายข้อไป เพราะไม่ได้มีอะไรเลย

เมธีมาชิกรับรอง

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ผู้ใดเห็นควรเบ็ดอภิปรายข้อไป ขอได้
โปรดยกมือขึ้น

เมธีมาชิกยกมือเป็นส่วนน้อย

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ผู้ใดไม่เห็นด้วย ขอได้ โปรดยกมือขึ้น

เมธีมาชิกยกมือเป็นส่วนมาก

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ส่วนมากไม่เห็นด้วย เป็นอันว่าลงมติ
ได้แล้ว ผู้ใดเห็นควรรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติแก้ไขพจนานุกรม
ขอได้ โปรดยกมือขึ้น

เมธีมาชิกยกมือ ๑๑ ท่าน

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ผู้ใดไม่เห็นด้วย ขอได้ โปรดยกมือขึ้น

เมธีมาชิกมือ ๗ ท่าน

ประธานสภา ฯ กล่าววา เป็นอนันตวันมหัทธการแห่งวังพระราช
มัญญิตินไฉพิจารณา

นายกรัฐมนตรี กล่าววา ขอให้ตั้งกรรมาธิการสามัญ

ประธานสภา ฯ กล่าววา ตั้งคณะกรรมาธิการสามัญชุดที่ ๒
แปรญัตติภายในกี่วัน

นายกรัฐมนตรี กล่าววา ๓ วัน

ประธานสภา ฯ กล่าววา แปรญัตติภายใน ๓ วัน มีผู้ใดขัดข้อง
หรือไม่

พระพิณิจนากร ผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงใหม่ กล่าววา ข้าพเจ้า
ขอให้ตั้งกรรมาธิการวิสามัญ เพราะวาเรื่องนเกวอกบทความเนนอยุของหลาย
แห่ง เพราะฉะนั้นก็อยากจะให้มีการพิจารณากันให้รอบคอบ

ประธานสภา ฯ กล่าววา เดียวนี้ทางรัฐบาลได้เสนอแล้ว ไม่มี
ใครคัดค้านข้าพเจ้า.....

พระพิณิจนากร ผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงใหม่ กล่าววา มี
ข้าพเจ้าคัดค้านอยู่เดยวัน

ประธานสภา ฯ กล่าววา ทนหมบัญญัติว่าจะเอากรรมาธิการสามัญ
หรือวิสามัญ ผู้ใดเห็นว่าวิสามัญ ขอให้ไปรคยกมือขึ้น

มีสมาชิกรคยกมือ ๓๔ ท่าน

ประธานสภา ฯ กล่าววา ผู้ใดเห็นว่าควรตั้งกรรมาธิการสามัญ
ขอให้ไปรคยกมือขึ้น

มีสมาชิกรคยกมือ ๖๗ ท่าน

ประธานสภา ฯ กล่าววา เป็นอนันตวันตั้งกรรมาธิการสามัญประจำ
สภา ฯ ชุดที่ ๒ แปรญัตติภายใน ๓ วัน ผู้ใดจะคัดค้าน

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี กล่าว
วา ข้าพเจ้าเห็นว่าควรแปรญัตติมากกวานัน เหตุที่เห็นว่าควรแปรญัตติเมื่อ

๒ ประการ คือ ๓. พระราชบัญญัติจะใช้วันที่ ๓ เมษายน ๒๔๗๐ อีก
ประการหนึ่ง การเงินเช่นนี้จะต้องเรียกเงินรายได้ ของเทศบาล แต่ละหน่วยมา
พิจารณาแล้วคำนวณภาษีตามนัยแห่งพระราชบัญญัติว่าจะได้เท่าไร ต้อง
เทียบเคียงกันดู การที่เราจะทำพระราชบัญญัตินี้โดยไม่เรียกเงินของเทศบาล
และเขตรายได้ที่จะได้ตามบทต่าง ๆ นั้น ไม่สมควร ข้าพเจ้าขอเสนอให้แปร
ญัตติภายใน ๗ วัน นับแต่วันเปิดสมัยประชุมหน้า

มีสมาชิกรับรอง

น.ต. หลวงข้าราชการ น.น. รัฐมนตรีว่าการ กระทรวง
มหาดไทย กล่าวหา ที่รัฐบาลเสนอขอให้แปรญัตติภายใน ๓ วัน นั้น ก็มี
เหตุผล ๒ ข้อเหมือนกัน คือว่าในข้อที่ ๓ เราได้อภิปรายมาแล้ว และท่าน
สมาชิกก็รับอยู่แล้วว่าเราจะแปรญัตติไปในทางหนึ่งทางใดไม่ได้ นอกจาก
ว่าจะตกลงไป ก็เมื่อเป็นเช่นนั้นแล้วก็ไม่มีความจำเป็นที่จะแปรญัตติ อีก
ข้อหนึ่งก็คือว่าเกี่ยวกับเรื่องงบประมาณ คือเราจะต้องดำเนินการในงบ
ประมาณต่อไป เวลานี้เรามีเงินประเภทอื่นตั้งอยู่ในงบประมาณ ถ้าแม้
ว่าจะรอปันส่งมยแล้ว ในปีหน้าก็จะทำอะไรไม่ได้ จะเกิดการยุ่งกันใหญ่
รัฐบาลจึงใคร่ขอให้สำเร็จไปในสมัยประชุม

ขุนชำนาญภาษา ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา กล่าวหา ข้าพเจ้า
ขอสนับสนุนฝ่ายรัฐบาล ข้าพเจ้าสนับสนุนเพราะข้าพเจ้าจะเอาเงิน ท่าน
ทั้งหลายซึ่งมีเงินมากไม่เอาอีกด้วย แต่ข้าพเจ้าต้องการ ทำเทศบาล และ
ท้องถิ่นของข้าพเจ้าให้ดียิ่งขึ้น ผู้ที่รับจะให้แล้วไม่เอา และกฎหมายที่
ออกมานั้นเป็นผลดีด้วยแล้ว จึงข้าพเจ้าเห็นว่ารัฐบาลเสนอมานั้นดีแล้ว และ
ข้าพเจ้าขอเสนอให้ลงมติด้วย

มีสมาชิกรับรอง

ประธานสภา ฯ กล่าววา ผู้ใดเห็นว่าควรจะให้ไปตามรัฐบาล
ขอโปรดยกมือขึ้น

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี กล่าว
วา ลงมติของข้าพเจ้าก่อน

ประธานสภา ฯ กล่าววา ไม่ใช่ ทางนั้นขอคัดค้าน และขอเสนอ
ให้ลงมติภายใน ๓ วัน เพราะฉะนั้นญัตตินั้นเป็นญัตติหลัง

ขุนวรสิทธิ์ธรรมาธิบดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย กล่าววา
ถ้าแม้ว่ารัฐบาลบอกว่าแปรญัตติไม่ได้ คัดเติมอะไรไม่ได้ แปลว่าตามข้อ
บังคับแล้ว ข้าพเจ้าอยากจะขอเสนอให้พิจารณาารวดเดียว

ประธานสภา ฯ กล่าววา เอาตามระเบียบก็แล้วกัน ผู้ใดเห็นว่า
ควรแปรญัตติ ๓ วัน โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือ ๖๘ ท่าน

ประธานสภา ฯ กล่าววา ผู้ใดไม่เห็นด้วย โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือ ๓๓ ท่าน

ประธานสภา ฯ กล่าววา เป็นอันว่าแปรญัตติภายใน ๓ วัน คือ
ไปรัฐบาลเสนอญัตติควอนวา ตั้งแต่เวลานั้นตนไปขอให้การประชุมใน
เวลาปกติคน ตั้งแต่เวลา ๕๐.๓๐ นาฬิกา จนถึง ๕๔.๐๐ นาฬิกาทุกวัน คือ
คนจนตงแต่เวลา ๕๐.๓๐ นาฬิกาการประชุมอีก แลวคนพรุ่งนี้ควย แลวคือไป
จนกว่าจะหมดประชุม

นายมงคล รัตนวิจิตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช
กล่าววา เรื่องราวที่กล่าวมาอยู่ กมากมายเหลือเกินแล้ว ทนเราจะออก
กฎหมายเป็นหมื่นตเคอร์พรวด ๆ อย่างนั้น ข้าพเจ้าเห็นว่าในที่สุดจะถูกคำ
จริงอยู่รัฐบาลรับผิดชอบ แต่จะถูกคำมาถึงสภา ฯ ด้วย รัฐบาลที่ว่าผ่าน
สภา ฯ มาแล้ว แต่สภา ฯ จะอยู่ในฐานะอย่างไร จะทำอย่างไร ข้าพเจ้าจึง
ไม่เห็นด้วยที่จะประชุมกลางคืน

ประธานสภาฯ กล่าวว่า เมื่อมีคนขัดข้องของกองตมต ผู้ใดเห็น
ควรจะ.....

ร.ต. ถัด รัตนพันธ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดพทตง กล่าวว่า ข้าพเจ้า
ขอปรายค่อ เพราะว่าในเรื่องเพิ่มการประชุม ข้าพเจ้าพูดได้เต็มเสียง
ในชนตณเมื่อเขามาประชุม เราประชุมสัปดาห์ละวันเดียว ข้าพเจ้าเสนอให้
เป็น ๒ วัน มาสัปดาห์ทุกวันๆ มกต่างคนเขาออก เช่นนเหลือปากว่าแรงอย่าง
ผู้แทนนครศรีธรรมราชได้อภิปรายเมื่อก่อนแล้ว ข้าพเจ้าเห็นว่าไม่สมควรโดย
ที่จะให้มีการประชุมกลางคืน เพราะถ้าทำไปแล้ว ถูกค่าและเดือตรอนแก่
ราษฎรด้วย เราเป็นผู้แทนของเขา

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี กล่าว
ว่า ในเรื่องเพิ่มการประชุม ข้าพเจ้าขอพูดสักหน่อย คือว่ากฎหมายที่เรา
ออกไปนั้น เป็นการปลาดตมากทคนออกกฎหมายเองไม่รู้วาคนออกกฎหมาย
อะไรไปแล้ว นี่เป็นความจริง นี่ข้าพเจ้าเอาความจริงมาพูด คือว่าออก
กฎหมายไปแล้วเราได้อ่านถถวน และกฎหมายนั้นเร็วเป็นผู้ออก แท้จริง
ไม่ได้ผ่านสัฒตเราเลย เป็นสิ่งที่ไม่น่าดู เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าคิดว่าเพื่อ
โอกาสแก่สัฒตอีกแล้วอย่ามาเร่งร้อน ขณะนเดย แต่ไม่ใช่ปัญหาที่ข้าพเจ้าจะ
หัดกลาง เพราะวาคาข้าพเจ้าไม่ได้ประชุมสภาฯ น ข้าพเจ้ากมงานอย่างอน

นายกรัฏมนตรี กล่าวว่า ทำไมจะไม่ได้อ่านกฎหมายน ถ้าไม่ได้
อ่านก็ออกไม่ได้ เพราะฉะนั้นต้องได้อ่าน เจาหน้าตของรมสคชอบ อีกอย่าง
หนึ่งในเวลาคนสัฒตประชุมกัน กฎหมายมันไปกองไปสัฒตกันอยู่ เจาหน้าต
ไม่สามารถจะปล่อยให้สัฒตมาโดยรวดเร็วได้ เราเร่งเหมือนกันไม่ใช่เรา
ไม่เร่ง เพิ่งมาเสร็จตอนปลายเดือนนแหละ ที่จริงไม่ได้ตั้งใจเลยที่จะแก้
สัฒตกว่า ให้รับออกเขาจะได้ผ่านๆ ไป เป็ดำเลยนเป็นความสัฒตย์ แต่
วาคาเมื่อก่อนนจริง นพูดจริง แต่ควรวนไม่ได้ตั้งใจอย่างนนเดย ข้าพเจ้าขอ

ขแจ้งว่าถ้าไม่ออกไปอย่างนี้แล้ว เราปฏิญัตติอะไรไม่ได้เพราะฉะนั้นขอได้ให้
เพิ่มเวลาเถอะ

ขุนวรสิทธิ์ธรรมาธิบดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย กล่าวหา เพื่อ
เป็นประโยชน์โดยแท้จริง ข้าพเจ้าขอกราบเรียนให้ท่านนายกรัฐมนตรีเพิ่ม
ขยายการประชุมโดยออกพระราชบัญญัติกฤษฎีกาไปอีก ๗ วัน นั้นแหละ
เป็นประโยชน์อันแท้จริงทีเดียว แม้ว่า ๗ วันจะเป็นการเปิดทองเงินไป ข้าพเจ้า
คนหนึ่งไม่เอาเงิน มาประชุมให้เปล่า ๆ ไม่ใช่จะรอดดมมและอดตรวย
แต่จะทำให้หมด ข้าพเจ้าขอได้โปรดให้เป็นไปอย่างนั้นจะดีกว่า

นายทองม้วน อธิการ ผู้แทนราษฎรจังหวัดมหาสารคาม กล่าว
ว่า ข้าพเจ้าเสียใจที่จะพิจารณากฎหมายอย่างรวดไฟแต่ัน คือว่ากฎหมายทุก
ฉบับที่ผ่านสภา ฯ นอกไม่กวนแต่รัฐธรรมนูญแล้วแต่ไหนสักแห่ง ออกไป
แล้วออก ส้มยหนึ่ง ก็มาแก เลี้ยงแต่ เมื่อก่อน การออกกฎหมายนั้น ออกโดย
พระมหากษัตริย์บดองบักไม่มีการแก้ไขกัน แต่พวกเรารอขอย่อยคน
ออกมา แสดงมา แกอย่างน เป็นการ ส้มควร เหละหรือ ขอให้พิจารณาโดย
รอบคอบสักหน่อย

ขุนพิเคราะห์คดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดสุพรรณบุรี กล่าวหา กฎหมาย
ซึ่งเราออกมาได้ผ่านระเบียบวาระมาทั้งหมดแล้ว เราแปรญัตติ ๓ วัน
๓ วัน ๒ วัน แล้วเราจะขยายการประชุมออกไปอีกเป็นวัน ๆ นั้นไม่ถูก เมื่อ
จะเพิ่มเวลาประชุมข้าพเจ้าก็ไม่เห็นแปลกอะไร เราตั้งใจจะทำงาน ข้าพเจ้า
เองก็ได้อ่านทุกฉบับ ๆ ได้อ่านทงนนดาไม่ได้อ่านข้าพเจ้าจากตองคานในทประชุม
วันแปรญัตติกร่อยทงนน เมื่อมเวลาไม่พอเราเพิ่มเวลาเราออกสภา ฯ ย่อมจะ
ทำได้ เพราะเหตุฉะนั้นข้าพเจ้าขอเสนอให้ตั้งมติ

ประธานสภา ฯ กล่าวหา ผู้ใดเห็นควรจะ .....

พระพิณิจธนากร ผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงใหม่ กล่าวหา ทวงหา

คนที่เสนอให้ตั้งมคังไม่มีมติอะไรที่จะตั้ง ขอให้ท่านถอยแต่ก่อน ข้าพเจ้า
อยากจะพูดสัก ๒-๓ คำเท่านั้นเอง ท่านถอยแต่เดิมเถิด.....

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ไม่ใช่เดี๋ยวนี้มคังให้ตั้งมคังแล้ว

ขุนพิเคราะห์คดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี กล่าวว่า ขอพูดนิด
หนึ่ง ไม่ใช่ถอยเพราะการที่ข้าพเจ้าพูดไปนั้นเสมือนกับข้าพเจ้าถอยก่อน เมื่อ
มติจะลงไปแล้วจะเอาความถอยอย่างไร ขอถอยไม่ได้เป็นอันขาด

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ผู้ใดเห็นควรจะอภิปราย.....

พระพิณิจนากกร ผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงใหม่ กล่าวว่า
ข้าพเจ้าขอเปิดอภิปรายต่อไป

มีสมาชิกกรบรอง

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ผู้ใดเห็นควรเปิดอภิปรายต่อไป ขอให้
โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือ ๔๔ ท่าน

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ผู้ใดไม่เห็นด้วย โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือ ๕๖ ท่าน

ประธานสภาฯ กล่าวว่า เป็นอันลงมติได้ในเรื่องนี้ ผู้ใดเห็นว่า
ควร จะขยายเวลา ประชุม ถัดวัน คนี้ คง แต่วัน เป็น คนี้ ไป ตั้งแต่เวลา

๒๐.๓๐ นาฬิกาจนถึง ๒๔.๐๐ นาฬิกา ขอให้โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือ ๖๐ ท่าน

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ผู้ใดไม่เห็นด้วย โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือ ๒๖ ท่าน

ประธานสภาฯ กล่าวว่า เป็นอันลงมติประชุมตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป
วาระต่อไปคือร่างพระราชบัญญัติ.....

ขุนชำนาญภาษา ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า ที่จริง

กตางคนเราจะมาประชุมกันอีก ข้าพเจ้าจึงเห็นว่าเวลาไม่มากเท่าไร ข้าพเจ้า
ขอเสนอให้เลิกประชุม

ประธานสภา ฯ กล่าวว่า ไม่ใช่ ตามที่ตกลงกัน ๑๘.๓๐ เวลานี้
ยังไม่ถึง ๑๘.๓๐ เที่ย เพราะฉะนั้น.....

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี
กล่าวว่า ขอพักสัก ๑๕ นาทีแล้วจะมาประชุมกันใหม่ต่อไป

ประธานสภา ฯ กล่าวว่า พักได้ ๑๕ นาที

พักประชุมเวลา ๑๗.๕๓ นาฬิกา

เริ่มประชุมต่อไปเวลา ๑๘.๑๕ นาฬิกา

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่า ดำเนินการประชุมตาม
ระเบียบวาระต่อไป วาระที่ ๒ ร่างพระราชบัญญัติเลิกการเก็บภาษีคนตาบ
โตนด พุทธศักราช ๒๔๗๘ ของรัฐบาล

พระยาไชยยศสมบัติ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง กล่าวว่า
รัฐบาลขอเสนอพระราชบัญญัติยกเลิกการเก็บภาษีคนตาบโตนด พุทธศักราช
๒๔๗๘ หลักการของพระราชบัญญัตินี้มีอยู่ว่า ยกเลิกการเก็บคนตาบโตนด
ตั้งแต่เดือน ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๔๗๘ เป็นต้นไป เหตุผล ในการที่ยกเลิก
นั้นเนื่องมาจากการทำคนตาบโตนดนี้ ราษฎรทำอยู่แต่ ๆ น้อย ๆ ไม่เป็นผล
ประโยชน์มากหลายอย่างไร และรายได้ที่รัฐบาลเก็บได้ก็อยู่เป็นจำนวนไม่
มากนัก และทั้งกรมการวิสามัญพิจารณางบประมาณ พ.ศ. ๒๔๗๘
ก็ได้เคยเสนอความเห็นไว้ว่าควรจะยกเลิกภาษีคนตาบโตนด ซึ่งรัฐบาลได้
พิจารณาแล้ว เห็นสมควรจะอนุมัติตามได้ จึงได้เสนอพระราชบัญญัตินี้มา
เพื่อสภา ฯ จะได้รับหลักการไว้พิจารณาต่อไป

นายเช ยูนินันท์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดเพชรบุรี กล่าวว่า ข้าพเจ้า

ขอขอบคุณรัฐบาลที่ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติยกเลิกภาษศันดาลโดนคนมา
 และหวังใจว่าท่านสมาชิกทั้งหลายคงจะเห็นพ้องกับข้าพเจ้าที่กระรวงมหาดการแห่ง
 ร่างพระราชบัญญัตินี้ เพราะว่าในการทำศันดาลโดนนั้นเป็นการกระทำที่ลำบาก
 ต่อหมดคืออันตรายที่สุด ทั้งเป็นอาชีพของคนไทยแท้ ๆ และโดยมากผู้ทำ
 เป็นชาวต่างชาติจากจังหวัดนนทบุรี คนมั่งมีไม่ได้ทำเลย นอกจากการทำศันดาลโดน
 ภาษเด็ก ๆ น้อย ๆ แล้ว ยังเป็นอาชีพที่ต่อหมดคืออันตรายที่สุด ต้อง
 ขนศันดาลโดนถึง ๑๖-๑๗ ภาะบหนึ่งปรากฏว่าตกลงมาชนขาหักและตายทุกปี
 ส่วนรายได้จากภาษศันดาลโดนที่รัฐบาลเก็บได้ก็ไม่เกินปีละสองหมื่นบาท ถ้าหาก
 ยกเลิกภาษศันดาลโดนเสีย และหันมาบำรุงการกระรวงมหาดการจะมีคนทำศันดาล
 มากขึ้น และในเวदानานาศันดาลโดนในประเทศเรายังมีไม่พอแก่ความต้องการ
 หนึ่งเราต้องส่งศันดาลโดนจากต่างประเทศเป็นเงินถึง ๖ ล้านบาท ถ้าหาก
 เรายกเลิกภาษศันดาลโดน จะทำให้คนจนหันมาทำศันดาลโดนมากขึ้น และจะได้ทำให้
 การเงินหมุนเวียนอยู่ในประเทศเรา ไม่รั่วไหลออกนอกประเทศ เพราะฉะนั้น
 ข้าพเจ้าหวังว่าถ้า ๑ หนึ่งคงจะเห็นด้วยกับข้าพเจ้าในการที่กระรวงมหาดการและ
 ข้าพเจ้าขอเสนอให้ลงมติ

นายฮิว ตามไท นายจิ่ง จริงจิตร์ รับรอง

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าววา มีมติเสนอให้ลงมติแล้ว ผู้ใด
 เห็นว่าควรกระรวงมหาดการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ โปรดยกมือขึ้น
 มีสมาชิกยกมือพร้อมเพรียงกัน

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าววา เป็นอันรับมหาดการไว้
 พิจารณา

นายกรัชมุนตรี กล่าววา รัฐบาลขอเสนอขอรอดเดียว
 เลขานุการสภา ฯ อ่านวา พระราชบัญญัติยกเลิกการเก็บภาษ
 ศันดาลโดน พุทธศักราช ๒๔๗๗ โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สัมคคว

ยกเด็กกำพร้าภาษิตนาคาโตนด มาตรา ๓ พระราชบัญญัติให้เรียกว่า
“พระราชบัญญัติยกเด็กกำพร้าภาษิตนาคาโตนด พุทธศักราช ๒๔๗๘”

ไม่มีผู้ใดคัดค้าน

เลขานุการสภา ฯ อ่านว่า มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัติตั้งแต่
วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ไม่มีผู้ใดคัดค้าน

เลขานุการสภา ฯ อ่านว่า มาตรา ๓ ตั้งแต่วันที่ ๓ มกราคม

พุทธศักราช ๒๔๗๘ ให้ยกเด็กบรรดากฎหมาย กฎข้อบังคับ ที่เกี่ยวกับการ
ยกภาษิตนาคาโตนดเสียทั้งสิ้น และโดยเฉพาะอย่างยิ่งให้ยกเด็กประกาศแก่
อธิบดีภาษิตนาคาโตนดตั้งวันที่ ๘ กรกฎาคม ร.ศ. ๑๓๘ และประกาศเพิ่ม
เติมอธิบดีภาษิตนาคาโตนดตั้งวันที่ ๒๓ เมษายน ร.ศ. ๑๒๐ นั้นด้วย

นายเนย สุจิมา ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี กล่าวว่า ก่อน
ที่จะผ่านมาตรา ๓ ขาดใจความเห็นชน จึงอยากจะขอเรียนถามรัฐบาลว่า
ภาษิตนาคาโตนดหรือไม่ ถ้าหากว่าภาษิตนาคาโตนดด้วยแล้วควรจะยกเด็กเสียด้วย

พระยาไชยยศสมบัติ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง กล่าวว่า
ภาษิตนาคาโตนด เพราะการที่ภาษิตนาคาโตนดนั้นต้องได้รับอนุญาตเสียก่อนจึง
จะทำได้

นายทองอยู่ พุฒพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี กล่าวว่า
ในมาตรา ๓ ขาดใจความขอแปรญัตติ ให้นำรัฐบาลที่จะได้ยกเด็กภาษิตนาคา
โตนดอยู่ด้วย กล่าวคือในพระราชบัญญัติโดยเด็กตั้งแต่วันที่ ๓ มกราคม
พุทธศักราช ๒๔๗๘ เป็นต้นไป เรื่องนี้เห็น รัฐบาลจะกระทำความผิด
ควรจะกระทำความผิด ก่อตั้งวันที่ ๓ เมษายนนี้กันเสียทีเดียว ภาษิตน
งานอนเพียงเด็กน้อยเท่านั้นไม่กระเทือนในงบประมาณเท่าใดนัก ด้วยเหตุนี้
ข้าพเจ้าจึงขอแปรญัตติเมื่อวันที่ ๓ เมษายน พ.ศ. ๒๔๗๘

พระยาไชยยศสมบัติ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง กล่าวว่าการเก็บภาษศันศาลโดนคนนั้น ข้าพเจ้าได้เรียนทปประชุมหม่อมกนวาเราเก็บกอนที่จะทำศาลได้ ถ้าหากว่าเราจะไปยกเด็กตงแตวหนท ๓ เมษายน นั้นจะเกิด ความยุ่งยากในการคำนวณภาษีให้แก่ผู้เสียไวแตว การทรัฐบาตยกเด็กตงแตวหนท ๓ มกราคม พ.ศ. ๒๔๗๗ เป็นต้นไปนั้น ก็เพราะเหตุจากรทำศันศาลโดนคนนั้น เริ่มต้นในเดือนมกราคมเมือต้นสุดในการทำนาแตว

ขุนชำนาญภาษา ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา กล่าววา ข้าพเจ้าขอเสนอแปรญัตติในมาตรา ๓ น คือข้าพเจ้าขอแปรคิงหนวา "ถ้าผู้ใดทำเป็นกระเซเมหาหรือทำนาสำตองเสียจนละ ๒ บาท"

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าววา เห็นจะนอกเรื่องกรมง นรัฐบาตเสนอขยกเด็กภาษศันศาลโดนคน ด่วนหน้าศาลเห็นจะนอกเรื่อง

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎร จังหวัดอุบลราชธานี กล่าววา ข้าพเจ้าขอแปรญัตติคิงน คือบทคท ๒ ให้ยกเด็กบรรดากฎหมายบทและข้อบังคับและอกคำหนึ่งคำวา "โดยเฉพาะอย่างยิ่ง" ข้าพเจ้าไม่ชอบคำวา "อย่างยิ่ง" คำวา "อย่างยิ่ง" ควรจะยกเด็กเสียคักจ่า และโดยเฉพาะให้ยกเด็ก บางที่จะคักจ่า

พระยาไชยยศสมบัติ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง กล่าววา รัฐบาตไม่ขัดข้อง

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าววา เป็นอันว่า คำวา "อย่างยิ่ง" ให้ตัดออก

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎร จังหวัดอุบลราชธานี กล่าววา คำวา "และ" อกคำหนึ่ง ขอเติมคำวา "และ" ระหว่างคำวา "กฎกับคำวาข้อบังคับ" คือเป็น "กฎและข้อบังคับ"

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าววา มีผู้แปรญัตติเติมคำวา

“แต่” ตรงระหว่างคำว่า “กฎ” กับคำว่า “ชอบบังคับ” และตัดคำว่า “อย่างยง” ออก รัฐมนตรีของ ถ้าไม่มีผู้ใดคัดค้านจะถือว่าประชุมอนุมัติ ไม่มีผู้ใดคัดค้าน

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า เป็นอันเป็นไปตามทมติผู้เสนอ
แปรญัตติ

เลขานุการสภาฯ อ่านว่า มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวง การคลังมหาดไทยรักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้
ไม่มีผู้ใดคัดค้าน

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า หมวดวรรที่ ๒ แล้ว ผู้ใด เห็นว่าควรจะใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นกฎหมายได้ โปรดยกมือขึ้น มีสมาชิยกยกมือพร้อมเพรียงกัน

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า เป็นอันออกเป็นกฎหมายได้

เลิกประชุมเวลา ๑๘.๒๕ นาฬิกา

เทียบ นันทแพทย์	นายปภาพ บุญ-หลง	ผู้จกรายงาน
แซ ยูนพันธ์	ประเสริฐ ปัทมเดศนซ์	..
ทองอยู่ พุฒพจน์	บุญช่วย ตันนธมัต	..
ทองคำ คด้ายโอภาส	ประสิทธิ์ ศรีธชาต	..
ขุนวรคำตันศรีคุณกิจ	ศิริ อินทร	..
บุญมี คงคนาคร	ประเทือง อินทร	..
เขียน กาญจนพันธ์	ถิน จุฑารพ	..
บุญแถม ปิตยานนท์		
ทองกระจาย รัชตะวรรณ		

พิมพ์ที่กองการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร